

บทที่ 3

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทำสัญญาซื้อขายสุนัขของระหว่างประเทศ ต่างประเทศ และประเทศไทย

“สิทธิของสัตว์” ถือเป็นสิทธิอย่างหนึ่งที่ได้รับคุ้มครองตามข้อตกลงระหว่างประเทศ ต่างประเทศ และรวมถึงประเทศไทย ในบทนี้จะศึกษาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำสัญญาซื้อขายสุนัขของตามข้อตกลงระหว่างประเทศและกฎหมายต่างประเทศ ได้แก่ California Code Healthy and Safety Code ของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย Sales or Advertisements of Merchandise ของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ สหรัฐอเมริกา และกฎหมายของประเทศไทย ดังนี้

3.1 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทำสัญญาซื้อขายสุนัขของระหว่างประเทศ

ในสังคมระหว่างประเทศนอกจากเห็นจากสิทธิมนุษยชนที่พึงได้รับความเคารพและคุ้มครองจากเพื่อนมนุษย์ด้วยกันแล้ว สัตว์ก็พึงได้รับความเคารพ ปกป้องและคุ้มครองโดยมนุษย์เช่นกันในฐานะที่ต่างเป็นสิ่งมีชีวิตเช่นกัน การตระหนักถึงสิทธิของสัตว์ในระดับระหว่างประเทศนั้นมีมาตั้งแต่อดีตและเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าสัตว์ก็มีสิทธิเช่นว่านั้น ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการแสวงหาประโยชน์ทางใดทางหนึ่งจากสัตว์ เช่น เพื่อการทดลอง การค้า หรือเพื่อความเพลิดเพลินล้วนต้องคำนึงถึงสิทธิ สวัสดิภาพของสัตว์

3.1.1 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิของสัตว์ (Universal Declaration of Animal Rights)

เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม ค.ศ.1987 ได้มีกลุ่มคณะบุคคลซึ่งประกอบด้วยนักการทูต นักวิทยาศาสตร์ นักสังคมศาสตร์ เป็นต้น ได้ร่วมกันประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิของสัตว์ขึ้นที่สำนักงานองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ประจำกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เพื่อให้ปฏิญญาดังกล่าวใช้บังคับเป็นการทั่วไปในระดับสากล และต่อมาในปีค.ศ.1989 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยสมัชชาสิทธิสัตว์นานาชาติ (The International League of

Animal Rights) แม้ไม่มีได้สภาพบังคับทางกฎหมาย แต่ปฏิญญาดังกล่าวก็มีอิทธิพลต่อการตรากฎหมายภายในของประเทศฝรั่งเศสและในอีกหลายประเทศ ซึ่งปฏิญญามีเนื้อหาโดยสังเขป ดังนี้¹

ปฏิญญานี้ให้การรับรองว่าสัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตที่เกิดมาโดยสัตว์จะต้องไม่ถูกระทำให้เจ็บปวดหรือถูกระทำอย่างทารุณกรรม (มาตรา 2) หากมีการฆ่าสัตว์ก็ต้องใช้วิธีที่ทำให้เกิดผลยับยั้งทันทีโดยไม่ทำให้สัตว์นั้นเครียด (มาตรา 3)² ปฏิญญายังรับรองถึงสิทธิของสัตว์ประเภทต่างๆ ได้แก่³

- สัตว์ป่าย่อมมีสิทธิที่จะอยู่อาศัยในธรรมชาติ ทั้งผืนน้ำ บนดินและอากาศ รวมถึง มีสิทธิในการสืบเผ่าพันธุ์ของตน การจำกัดสิทธิดังกล่าวแม้เป็นไปเพื่อการศึกษาก็ไม่อาจกระทำได้ (มาตรา 4)
- สัตว์ที่อยู่ร่วมกับมนุษย์แล้วตามประเพณีมีสิทธิที่จะอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมต่อวิถีการดำรงชีวิตของสัตว์นั้นๆ การแทรกแซงวิถีการดำรงชีวิตของสัตว์โดยมนุษย์ย่อมเป็นการละเมิดต่อสิทธินี้ (มาตรา 5)
- สัตว์เลี้ยงมีสิทธิที่จะได้มีชีวิตของมันอย่างสมบูรณ์ตามธรรมชาติ การทอดทิ้งสัตว์เลี้ยงถือเป็นการกระทำอันทารุณ โหดร้ายและไม่เคารพในศักดิ์ศรีของสัตว์ (มาตรา 6)
- สัตว์ที่เลี้ยงไว้เพื่อใช้งานมีสิทธิที่จะทำงานในระยะเวลาและภาระงานเพียงเท่าที่เหมาะสมโดยมีสิทธิที่จะได้รับอาหารและที่พักพิงตามสมควร (มาตรา 7)
- กรณีการทดลองในสัตว์นั้นไม่ว่าจะต่อสภาพหรือต่อสุขภาพจิตของสัตว์ เป็นการละเมิดสิทธิของสัตว์ไม่ว่าจะกระทำไปโดยเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ การพาณิชย์ หรือเหตุผลอื่นใด ทั้งนี้ การทดแทนการใช้สัตว์สำหรับทดลองจำเป็นจะต้องได้รับการพัฒนา (มาตรา 8)
- สัตว์ที่ถูกนำมาใช้ในอุตสาหกรรมจะต้องได้รับการเลี้ยงดู ขนส่ง รีดนมและฆ่าโดยปราศจากความทรมาน (มาตรา 9)

ปฏิญญาได้กล่าวถึงรูปแบบของการละเมิดสัตว์ไว้ ได้แก่ การนำสัตว์มาใช้เพื่อความบันเทิง การฆ่าสัตว์ รวมถึง สิทธิในซากสัตว์ที่ตายแล้วโดยมีหลักการสำคัญว่าสัตว์ไม่ควรนำมาใช้เพื่อความบันเทิงของมนุษย์ หรือเพื่อการจัดแสดง อันถือเป็นการละเมิดต่อศักดิ์ศรีของสัตว์

¹ สำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา สถาบันพระปกเกล้า. (2562). *ปัญหาเกี่ยวกับการใช้บังคับของพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ.2557*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า. หน้า 26.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 26.

³ สำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา สถาบันพระปกเกล้า. อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 1. หน้า 26.

การฆ่าสัตว์อย่างทารุณโหดร้ายถือเป็นอาชญากรรมต่อชีวิต (มาตรา 11) ส่วนการฆ่าสัตว์ป่าจำนวนมากในลักษณะเป็นการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ถือเป็นอาชญากรรมต่อเผ่าพันธุ์ซึ่งเป็นการก่อให้เกิดมลภาวะในธรรมชาติถือเป็นต้นเหตุแห่งการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ (มาตรา 12)⁴

นอกจากนี้ มาตรา 13 ของปฏิญญาฯ ได้กำหนดด้วยว่า ซากของสัตว์ที่ตายแล้วจะต้องได้รับการเคารพและการทารุณกรรมสัตว์ในภาพยนตร์หรือโทรทัศน์นั้นจำเป็นต้องถูกจำกัดและปิดกั้น เว้นแต่เป็นไปเพื่อการศึกษาของมนุษย์

ปฏิญญาฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายให้มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายและได้รับการยอมรับโดยรัฐ โดยมาตรา 14 ซึ่งเป็นมาตราสุดท้าย ได้เสนอหลักการว่า ความเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองสัตว์จะต้องได้รับความสำคัญในการพิจารณาคำเนิการของรัฐและให้ถือว่าสิทธิของสัตว์นั้นเป็นสิทธิตามกฎหมายที่มีลักษณะเช่นเดียวกับสิทธิมนุษยชน⁵

จะเห็นได้ว่าปฏิญญาฉบับนี้มีพื้นฐานและเหตุผล คือ เพื่อให้รัฐบาลหันมาให้ความสำคัญต่อสวัสดิภาพของสัตว์มากขึ้น และตระหนักถึงความสำคัญของสวัสดิภาพของสัตว์ในฐานะที่เป็นปัจจัยหลักในการกำหนดนโยบายด้านมนุษยธรรมและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งเพื่อเป็นการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมต่างๆ หันมาให้ความสำคัญต่อสวัสดิภาพของสัตว์มากขึ้นโดยการรวมเรื่องสวัสดิภาพเข้าไปในการพิจารณากำหนดนโยบายและการนำไปปฏิบัติเพราะเมื่อมนุษย์เห็นความสำคัญและดูแลเอาใจใส่ต่อสัตว์และสวัสดิภาพของสัตว์มากขึ้น ก็จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมและสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกัน⁶

สุนัขซึ่งนับเป็นสัตว์เลี้ยงที่ได้รับความนิยมมากและเป็นสัตว์ที่ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิของสัตว์ให้ความสำคัญด้วยเช่นกัน การที่ผู้เพาะพันธุ์ (Breeder) ผู้ขาย หรือผู้ประกอบการจำหน่ายสุนัขเพาะพันธุ์สุนัขโดยเพิกเฉยไม่คำนึงถึงสุขภาพของสุนัขพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ และลูกสุนัขที่จะกำเนิดมา นับเป็นการกระทำที่ทารุณกรรมต่อสัตว์อย่างหนึ่งเพราะมนุษย์มุ่งเน้นแต่แสวงหากำไรจากสุนัขในขณะที่มนุษย์ควรจะเคารพสิทธิของสุนัขโดยต้องดูแลจัดสวัสดิภาพให้แก่สัตว์โดยถือว่าสัตว์มีสิทธิที่จะได้รับการปกป้องจากมนุษย์ แต่มนุษย์กลับละเลยหน้าที่ดังกล่าว อย่างไรก็ตามแม้ปฏิญญาดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงสิทธิของสัตว์ไว้ตามที่ได้กล่าวข้างต้น แต่ปฏิญญาดังกล่าวไม่ได้มีสภาพบังคับและก็ได้กล่าวถึงการซื้อขายสุนัขในฐานะที่เป็นวัตถุประสงค์

⁴ สำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา สถาบันพระปกเกล้า. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 1. หน้า 27.

⁵ สำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา สถาบันพระปกเกล้า. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 1. หน้า 27.

⁶ สำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา สถาบันพระปกเกล้า. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 1. หน้า 27.

⁷ พิชรพลย์ เตชะกิจเกียรติกร. (2555). *การป้องกันทารุณกรรมสัตว์: ศึกษากรณีค้าสุนัขเพื่อบริโภค*. การค้นคว้าอิสระนิติศาสตร์มหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. หน้า 70.

สัญญาซื้อขายและผู้เพาะพันธุ์ ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสุนัขมีหน้าที่ดูแลสัตว์อย่างไรไว้ก่อนที่จะส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อ

3.1.2 อนุสัญญาแห่งสหภาพยุโรปเพื่อคุ้มครองสัตว์ระหว่างการขนส่งระหว่างประเทศ (European Convention For the Protection Of Animals During International Transport)

อนุสัญญาแห่งสหภาพยุโรปเพื่อคุ้มครองสัตว์ระหว่างการขนส่งระหว่างประเทศ หรือ European Convention For the Protection Of Animals During International Transport เป็นข้อตกลงระหว่างประเทศที่ใช้บังคับระหว่างสมาชิกสหภาพยุโรปว่าด้วยการจัดพื้นที่ การระบายอากาศ สุขอนามัย วิธีการขนส่ง การให้อาหารและการลำเลียงสัตว์ขึ้นลงและการช่วยเหลือของสัตวแพทย์ในการขนส่งระหว่างประเทศ โดยแบ่งประเภทสัตว์ตามแต่ละบท เช่น

บทที่ 2 ซึ่งว่าด้วยสัตว์เลี้ยงรวมฝูงจำพวก ม้า ลา วัว ควาย แพะ แกะ และหมู ในการจัดพื้นที่สำหรับสัตว์ให้เหมาะสม อนุสัญญาดังกล่าวกำหนดว่าสัตว์จะต้องได้รับการจัดสรรพื้นที่ให้เพียงพอ และมีพื้นที่ที่สัตว์จะสามารถล้มตัวลงนอนพักผ่อนได้ ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีเงื่อนไขพิเศษที่ไม่สามารถจัดสรรพื้นที่ให้⁸ สำหรับตู้ลำเลียงขนส่งสัตว์ (Container) ต้องระบุสัญลักษณ์สัตว์มีชีวิตและทำความสะอาดได้ง่าย มีโครงสร้างที่สัตว์ไม่สามารถหนีออกมาได้และปลอดภัยสำหรับสัตว์ โดยตู้ลำเลียงต้องสามารถเข้าไปได้โดยง่ายเพื่อตรวจสอบและดูแลสัตว์ และจะต้องจัดวางให้อากาศสามารถถ่ายเทได้ดี และระหว่างการขนส่งและการจัดการ ตู้ลำเลียงต้องจัดวางให้อยู่ในตำแหน่งที่ตั้งตรงและต้องไม่ถูกกระทบกระเทือนหรือเหวี่ยงไปมาอย่างรุนแรง⁹ ในการผูกหรือผูกมัดสัตว์หรืออุปกรณ์ที่ใช้สำหรับผูกต้องแข็งแรงเพียงพอ ไม่ขาดในระหว่างขนส่งในภาวะปกติและต้องยาวเพียงพอที่สัตว์จะนอนลง กินและดื่มน้ำได้¹⁰

⁸ European Convention for the Protection of Animals during International Transport. Art 6(1). “Animals shall be provided with adequate space and, unless special conditions require to the contrary, room to lie down”.

⁹ European Convention for the Protection of Animals during International Transport. Art 6(4). “Containers in which animals are transported shall be marked with a symbol indicating the presence of live animals and a sign indicating the upright position. Containers shall be easy to clean, escape-proof and shall be so constructed as to ensure the safety of the animals. Containers shall also allow for the inspection and care of the animals and shall be stowed in a way which does not interfere with ventilation. During transport and handling, containers shall always be kept upright and shall not be exposed to severe jolts or shaking.”.

¹⁰ European Convention for the Protection of Animals during International Transport. Art 6(6). “When animals are tied the ropes or other attachments used shall be strong enough not to break during the transport under normal conditions, and long enough to allow the animals, if necessary, to lie down and to eat and drink. Bovines shall not be tied by the horns.”.

กรณีที่สัตว์ป่วยหรือได้รับบาดเจ็บระหว่างขนส่งจะต้องได้รับการดูแลจากสัตวแพทย์เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และหากจำเป็น ให้มาด้วยวิธีการที่เลี่ยงความทรมานโดยไม่จำเป็น¹¹

สัตว์จะต้องได้รับการขนย้ายไปยังจุดหมายปลายทางโดยเร็วเท่าที่จะสามารถดำเนินการได้ โดยที่ความล่าช้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างการเปลี่ยนถ่ายการขนส่งและการพักตัวจะต้องลดลงให้เหลือในระดับที่ต่ำ¹²

นอกจากนี้ในบทที่ 2 ของอนุสัญญายังได้กล่าวถึงการขนส่งสัตว์ในแต่ละรูปแบบ อันได้แก่ ทางรถไฟ, ทางถนน, ทางน้ำ, และทางอากาศ เพื่อให้เหมาะสมสำหรับการขนส่งแต่ละรูปแบบ

บทที่ 3 ซึ่งใช้บังคับกับสัตว์เลี้ยงประเภทนกและกระต่าย กำหนดว่าหากสัตว์ป่วยหรือบาดเจ็บต้องพิจารณาว่าสามารถขนย้ายได้หรือไม่ สัตว์ที่ป่วยหรือบาดเจ็บจะต้องได้รับการปฐมพยาบาลทันทีเท่าที่จะสามารถดำเนินการได้และจะต้องนำส่งสัตวแพทย์เพื่อการตรวจรักษา¹³ นอกจากนี้ยังกำหนดให้นำบทที่ 2 บางส่วน มาบังคับใช้กับสัตว์เลี้ยงประเภทอื่นนอกจากนกและกระต่ายอีกด้วย¹⁴

สำหรับบทที่ 4 มีข้อกำหนดที่กล่าวถึงการขนส่งสุนัขและแมวไว้โดยเฉพาะ เว้นแต่เป็นกรณีที่เจ้าของหรือตัวแทนจะเข้าร่วมขนส่งด้วยก็ไม่ให้นำความในบทที่ 4 ไปใช้บังคับ เช่น สัตว์ที่อยู่ระหว่างการขนส่งจะต้องได้รับอาหารในทศวรรษระหว่างขนส่งไม่เกิน 24 ชั่วโมง และต้องได้รับน้ำในทศวรรษระหว่างการขนส่งไม่เกิน 12 ชั่วโมง โดยจะต้องมีเอกสารที่ระบุการถึงรายละเอียดการให้อาหารและน้ำที่ชัดเจน สำหรับสุนัขเพศเมียที่อยู่ระหว่างติดสัดจะต้องถูกแยก

¹¹ European Convention for the Protection of Animals during International Transport. Art 12. “Animals which become ill or injured during transport shall receive veterinary attention as soon as possible, and if necessary be slaughtered in a way which avoids unnecessary suffering.”.

¹² European Convention for the Protection of Animals during International Transport. Art 14. “Animals shall be transported to their destination as soon as possible, and delays, particularly in transshipment and marshalling yards, shall be reduced to a minimum.”.

¹³ European Convention for the Protection of Animals during International Transport. Art 39(1). “Animals that are ill or injured shall not be considered fit for transport. Any that become ill or injured shall receive first-aid treatment as soon as possible and if necessary be submitted to veterinary examination.”.

¹⁴ European Convention for the Protection of Animals during International Transport. Art 38. “The following provisions of Chapter II shall apply mutatis mutandis to the transport of domestic birds and domestic rabbits: Article 6, paragraphs 1 to 3, Articles 7, 13 to 17 inclusive, 21, 22, 25 to 30 inclusive, 32, 34 to 36 inclusive.”.

ออกจากสุนัขเพศผู้¹⁵ และให้นำบทที่ 2 มาบังคับใช้กับสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวแล้วด้วย บางส่วน เช่น มาตรา 6(1) เรื่องการจัดสรรพื้นที่ให้เพียงพอ และพื้นที่ที่สัตว์จะสามารถล้มตัวลงนอนพักผ่อนได้ มาตรา 14 การได้รับการดูแลจากสัตวแพทย์โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้หากสัตว์ป่วยหรือได้รับบาดเจ็บ¹⁶ เป็นต้น

ในส่วนของบทที่ 5 ใช้บังคับกับสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในกรณีอื่นๆ เช่น กำหนดว่า สัตว์จะต้องขนย้ายในยานพาหนะหรือตู้คอนเทนเนอร์ที่ได้รับการดัดแปลงอย่างเหมาะสมเท่านั้น ซึ่งในกรณีที่จำเป็นจะต้องระบุว่าเป็นการขนย้ายสัตว์ป่าซึ่งตื่นกลัวและเป็นอันตราย ยิ่งกว่านั้น จะต้องระบุวิธีการให้อาหารและน้ำและการดูแลพิเศษที่จำเป็น¹⁷ ซึ่งได้บัญญัติให้นำบทที่ 2 มาใช้บังคับด้วยบางส่วน¹⁸

บทที่ 6 เป็นสัตว์กลุ่มสุดท้าย คือ สัตว์เลือดเย็น ซึ่งได้กำหนดว่าสัตว์เลือดเย็นจะต้องขนส่งในตู้ลำเลียงที่มีพื้นที่ภายในที่มีสภาวะระบายอากาศและมีอุณหภูมิ การจัดเตรียมน้ำและอากาศที่เหมาะสมต่อสายพันธุ์ โดยจะต้องทำการขนย้ายไปยังสถานที่ปลายทางโดยเร็วเท่าที่จะสามารถดำเนินการได้¹⁹

¹⁵ European Convention for the Protection of Animals during International Transport. Art 41. “Animals in transport shall be fed at intervals of not more than 24 hours and given water at intervals of not more than 12 hours. There shall be clear written instructions about feeding and watering. Bitches in oestrus shall be separated from male dogs.”

¹⁶ European Convention for the Protection of Animals during International Transport. Art 40(2). “The following provisions of Chapter II shall apply mutatis mutandis to the transport of domestic dogs and domestic cats: Article 4, Article 6, paragraphs 1 to 3 inclusive, Articles 7, 9, 10, Article 11, paragraphs 1 and 3, Articles 12 to 17 inclusive, 20 to 23 inclusive, 25 to 29 inclusive and 31 to 37 inclusive.”

¹⁷ European Convention for the Protection of Animals during International Transport. Art 43. “Animals shall only be transported in suitably constructed vehicles or containers, on which shall, if necessary, be directions that there are wild animals in them which are nervously timid or dangerous. Moreover, there shall be clear written instructions about feeding and watering and any special care required.”

¹⁸ European Convention for the Protection of Animals during International Transport. Art 42(2). “The following provisions of Chapter II shall apply mutatis mutandis to the transport of the species concerned in this chapter: Articles 4 and 5, Article 6, paragraphs 1 to 3 inclusive, Articles 7 to 10 inclusive, Article 11, paragraphs 1 and 3, Articles 12 to 17 inclusive, 20 to 37 inclusive.”

¹⁹ European Convention for the Protection of Animals during International Transport. Art 46. “Cold-blooded animals shall be transported in such containers, under such conditions, in particular with regard to space,

เนื่องจากอนุสัญญามุ่งคุ้มครองการขนส่งสัตว์ระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นการคุ้มครองสัตว์ในส่วนของการขนส่งสัตว์ระหว่างประเทศจึงไม่ได้มีการกล่าวถึงการซื้อขายสุนัขไว้ แต่อย่างไรก็ดี การจัดทำอนุสัญญาขึ้นรวมถึงการที่ประเทศสมาชิกเข้าร่วมลงนามและให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาดังกล่าวก็เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการยกระดับให้สัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตอันพึงได้รับสิทธิและสวัสดิภาพเช่นเดียวกันกับมนุษย์ในระดับระหว่างประเทศ

3.1.3 อนุสัญญาแห่งสหภาพยุโรปว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์เลี้ยง (European Convention for the Protection of Pet Animals)

อนุสัญญาแห่งสหภาพยุโรปว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์เลี้ยง หรือ European Convention for The Protection of Pet Animals ถูกจัดทำขึ้นในสภายุโรปโดยคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญด้านการคุ้มครองสัตว์เฉพาะกิจ (the *ad hoc* Committee Of Experts For The Protection Of Animals : CAHPA) เปิดให้ประเทศสมาชิกลงนามเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน ค.ศ 1987 และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม ค.ศ. 1992²⁰ ว่าด้วยเรื่องการปกป้องสัตว์เลี้ยงและมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดทัศนคติพื้นฐานและทางปฏิบัติที่ใช้ร่วมกันอันเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของสัตว์เลี้ยงโดยมีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการเพาะพันธุ์และดูแลรักษาสัตว์เลี้ยง นอกจากนี้ อนุสัญญายังได้มุ่งหมายที่จะกำกับดูแลการค้าและเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยง และเพื่อห้ามไม่ให้ดัดแปลงสภาพทางธรรมชาติของสัตว์เลี้ยงและเพื่อลดจำนวนสัตว์จรจัดให้น้อยลง²¹ ไม่ว่าสัตว์เลี้ยงนั้นจะอยู่ในความดูแลของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลในบ้านเรือนหรือสถานรับเลี้ยงดูที่ถูกกฎหมายเพื่อเพาะพันธุ์ในทางการค้า หรือสถานที่รับเลี้ยงเพื่อการดูแลรักษาสัตว์ก็ตาม²² โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

บทที่ 1 บททั่วไปของอนุสัญญาได้กำหนดค่านิยม ซึ่งมีค่านิยมที่สำคัญ เช่น²³

ventilation and temperature, and with such supply of water and oxygen as are considered appropriate for the species. They shall be transported to their destination as soon as possible.”.

²⁰ Ecolex. (2 0 2 3). *European Convention for the Protection of Pet Animals* (Online). Available: <https://www.ecolex.org/details/treaty/european-convention-for-the-protection-of-pet-animals-tre-001041/>. [2023, March 22]

²¹ Council of Europe. (2023). *European Convention for the Protection of Pet Animals* (Online). Available: <https://www.coe.int/en/web/cdcj/pet-animals>. [2023, March 22]

²² Ecolex. (2 0 2 3). *European Convention for the Protection of Pet Animals* (Online). Available: <https://www.ecolex.org/details/treaty/european-convention-for-the-protection-of-pet-animals-tre-001041/>. [2023, March 22]

²³ European Convention for the Protection of Pet Animals. Art1. Available: <https://rm.coe.int/168007a67d>

- สัตว์เลี้ยง หมายถึง สัตว์ใดๆ ที่คนเลี้ยงหรือประสงค์เพื่อจะเลี้ยง โดยเฉพาะเลี้ยงไว้ในบ้านเพื่อสนทนากการส่วนตัวและเลี้ยงไว้เป็นเพื่อนเจ้าของ
- การค้าสัตว์เลี้ยง หมายถึง ธุรกิจทางการค้าทั้งปวงอันเป็นปกติเพื่อมุ่งประโยชน์กำไรจากจำนวนสัตว์เลี้ยงที่เปลี่ยนเจ้าของโดยการขายในจำนวนมาก
- การเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยง หมายถึง การเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงเพื่อประโยชน์ที่จะทำกำไรจากจำนวนสัตว์เลี้ยงที่เพาะพันธุ์ในจำนวนมาก

ในส่วนของบทที่ 2 ว่าด้วยเรื่องหลักการสำหรับเลี้ยงสัตว์ มีสาระสำคัญ ดังนี้

- ห้ามไม่มีให้ทำให้สัตว์ได้รับความเจ็บปวด ทรมาน หรือเครียดโดยไม่จำเป็น²⁴ และห้ามมิให้ทอดทิ้งสัตว์เลี้ยง²⁵
- ผู้เลี้ยงสัตว์หรือตกลงที่จะดูแลรักษาสัตว์เลี้ยงจะต้องรับผิดชอบต่อสุขภาพและสภาพความเป็นอยู่ของสัตว์เลี้ยง การจัดหาที่พัก ดูแลเอาใจใส่สัตว์เลี้ยงโดยต้องพิจารณาถึงความจำเป็นอันเกี่ยวกับพฤติกรรมทางสายพันธุ์และพันธุ์ของสัตว์เลี้ยง ให้อาหารและน้ำ ออกกำลังกายอย่างเพียงพอเหมาะสม และต้องมีมาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันสัตว์เลี้ยงหลบหนี²⁶
- ผู้ซึ่งเลือกสัตว์เลี้ยงเพื่อการเพาะพันธุ์ต้องรับผิดชอบต่อสภาพทางกายภาพ สภาพทางจิตใจ และพฤติกรรมของสัตว์เลี้ยงอันอาจเสี่ยงที่จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของลูกสัตว์ที่เพาะเลี้ยงหรือสัตว์เลี้ยงแม่พันธุ์²⁷
- สัตว์เลี้ยงที่ขายไม่สามารถขายให้แก่ผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี โดยปราศจากความยินยอมของผู้ปกครองหรือผู้ใช้อำนาจปกครอง²⁸
- สัตว์เลี้ยงจะต้องไม่ถูกฝึกในลักษณะที่กระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของสัตว์เลี้ยง โดยเฉพาะการถูกบังคับให้ต้องฝึกเกินกว่าสภาพร่างกายทางธรรมชาติหรือเกินกว่าความ

²⁴ European Convention for the Protection of Pet Animals. Art 3(1). “Nobody shall cause a pet animal unnecessary pain, suffering or distress.”

²⁵ European Convention for the Protection of Pet Animals. Art 3(2). “Nobody shall abandon a pet animal”.

²⁶ European Convention for the Protection of Pet Animals. Art 4. “Any person who keeps a pet animal or who has agreed to look after it, shall be responsible for its health and welfare.”.

²⁷ European Convention for the Protection of Pet Animals. Art 5. “Any person who selects a pet animal for breeding shall be responsible for having regard to the anatomical, physiological and behavioural characteristics which are likely to put at risk the health and welfare of either the offspring or the female parent.”.

²⁸ European Convention for the Protection of Pet Animals. Art 6. “No pet animal shall be sold to persons under the age of sixteen without the express consent of their parents or other persons exercising parental responsibilities.”.

แข็งแรงของสัตว์เลี้ยงเอง หรือการฝึกด้วยการใช้อุปกรณ์การฝึกที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บหรือความเจ็บปวด การต้องทนทุกข์ทรมาน หรือ ความเครียดที่เกินจำเป็น²⁹

- การค้าและการเพาะพันธุ์ การดูแลรักษาสัตว์ อนุสัญญาดังกล่าวได้กำหนดให้บุคคลผู้ทำการค้าเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงเพื่อการค้า หรือประกอบสถานดูแลรักษาสัตว์เลี้ยงจะต้องแจ้งการดำเนินการของตนต่อหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องภายในระยะเวลาที่เหมาะสม³⁰ โดยการแจ้งนั้น ต้องระบุถึงสายพันธุ์ของสัตว์เลี้ยงที่ขาย เพาะพันธุ์หรือดูแลรักษา ผู้รับผิดชอบในการขายเพาะพันธุ์หรือดูแลรักษาสัตว์เลี้ยงและความรู้ความสามารถของบุคคลดังกล่าวด้วย³¹ โดยผู้รับผิดชอบต้องมีความรู้ความสามารถ ได้รับการฝึกอบรมหรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงนั้นเพียงพอ³² นอกจากนี้ ยังต้องระบุถึงรายละเอียดของสถานที่ที่จะใช้เพื่อการค้า การเพาะพันธุ์ โดยสถานที่และอุปกรณ์ การเลี้ยงจะต้องเป็นไปตามหลักการเลี้ยงดูตามอนุสัญญาฉบับนี้ด้วย

จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า อนุสัญญาแห่งสหภาพยุโรปว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์เลี้ยงนั้น มุ่งคุ้มครองสัตว์เลี้ยง ซึ่งรวมถึง สุนัขที่เลี้ยงไว้ในบ้านหรือเพื่อสันทนาการด้วย โดยกำหนดหลักการเลี้ยงดู เพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงไว้เป็นหลักการกว้างๆ เพื่อให้ครอบคลุมกับสัตว์เลี้ยงทุกประเภท และยังเข้ามากำกับดูแลธุรกิจการค้าขายสัตว์เลี้ยงและเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงที่มุ่งหวังกำไรหรือสถาน

²⁹ European Convention for the Protection of Pet Animals. Art 7. “No pet animal shall be trained in a way that is detrimental to its health and welfare, especially by forcing it to exceed its natural capacities or strength or by employing artificial aids which cause injury or unnecessary pain, suffering or distress.”.

³⁰ European Convention for the Protection of Pet Animals. Art 8(1). “Any person who, at the time of the entry into force of the Convention, is trading in or is commercially breeding or boarding pet animals or is operating an animal sanctuary shall, within an appropriate period to be determined by each Party, declare this to the competent authority.”.

³¹ European Convention for the Protection of Pet Animals. Art 8(2) “This declaration shall stipulate:

a the species of pet animals which are involved or to be involved;

b the person responsible and his knowledge;

c a description of the premises and equipment used or to be used.”.

³² European Convention for the Protection of Pet Animals. Art 8(3) “The above-mentioned activities may be carried out only:

a. if the person responsible has the knowledge and abilities required for the activity either as a result of professional training or of sufficient experience with pet animals and

b. if the premises and the equipment used for the activity comply with the requirements set out in Article 4.”.

ดูแลสัตว์เลี้ยงให้ต้องดำเนินการแจ้งต่อหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องถึงสายพันธุ์ การเพาะพันธุ์ การดูแลรักษา ผู้รับผิดชอบดูแล โดยผู้ดำเนินการกล่าวต้องมีความรู้หรือประสบการณ์เลี้ยงสัตว์ประเภทนั้นๆ ด้วย นอกจากนี้ อนุสัญญาฯ ได้กำหนดค่านิยามคำว่า “การค้าขายสัตว์เลี้ยง” หรือ Trading in Pet Animal” ไว้อีกด้วยตามที่ได้กล่าวข้างต้น

อย่างไรก็ดี ในประเด็นการเข้าทำสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยง อนุสัญญาฯ ไม่ได้กล่าวไว้ว่าต้องทำเป็นหนังสือหรือหลักฐานเป็นหนังสือแต่อย่างใด หรือเนื้อหาความตกลงต้องเป็นอย่างไร อีกทั้งไม่ได้กำหนดหน้าที่ของผู้ขายหรือผู้เพาะพันธุ์ว่าต้องดำเนินการอย่างไรก่อนส่งมอบสุนัขแก่ผู้ซื้อไว้ เพียงแต่กำหนดหน้าที่ที่กว้างๆ ว่าผู้เลือกสัตว์เพื่อผสมพันธุ์ต้องรับผิดชอบต่อสภาพทางกายภาพ สภาพทางจิตใจ พฤติกรรมของสัตว์เลี้ยงเท่านั้น ทั้งนี้ มีความเป็นไปได้ว่าเพื่อให้ประเทศสมาชิกตีความและออกกฎหมายภายในโดยระบุรายละเอียดกันเอง ไม่เช่นนั้น หากระบุหลักการรายละเอียดที่มากจนเกินไปอาจจะทำให้ยากต่อการลงนามและให้สัตยาบันเพราะแต่ละประเทศมีประเพณี วัฒนธรรมและทัศนคติต่อสัตว์ที่แตกต่างกัน ดังนั้น การกำหนดเพื่อหลักการพื้นฐานไว้เป็นมาตรฐานย่อมเกิดความยืดหยุ่นมากกว่า

3.2 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทำสัญญาซื้อขายสุนัขของต่างประเทศ

สหรัฐอเมริกามีประชาชนหลายล้านครัวเรือนนิยมเลี้ยงสัตว์เลี้ยงอย่างเช่น แมวหรือสุนัขนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ค.ศ. 2020-2021 The American Pet Products Association (APPA) รายงานผลสำรวจในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ว่าอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับสัตว์เลี้ยงเติบโตและสร้างเม็ดเงินแพร่สะพัดอย่างมาก³³ เนื่องจากประชาชนชาวอเมริกันเลี้ยงสัตว์เลี้ยงเพิ่มมากขึ้น ความนิยมที่มีมาอย่างต่อเนื่องนี้ทำให้ในหลายมลรัฐของสหรัฐอเมริกามีการออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงเป็นการเฉพาะ ในแต่ละมลรัฐจะมีหลักการร่วมกัน เช่น การซื้อขายสัตว์เลี้ยงต้องทำเป็นสัญญา การใช้สิทธิเรียกร้องของผู้ซื้อภายหลังรับสัตว์เลี้ยงไว้แล้ว 7-20 วัน พบว่ามีอาการเจ็บป่วยก็ให้สันนิษฐานว่าความเจ็บป่วยนั้นมีมาก่อนการส่งมอบ เป็นต้น ในหัวข้อนี้จะศึกษากฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียและมลรัฐนิวยอร์กของสหรัฐอเมริกา

³³ The American Pet Products Association (2022). *2021-2022 APPA National Pet Owners Survey*. (Online). Available: https://americanpetproducts.org/Uploads/NPOS/21-22_BusinessandFinance.pdf. [2023, 16 February]

3.2.1 California Code Healthy and Safety Code : มลรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา

California Code Healthy and Safety Code เป็นกฎหมายซึ่งคุ้มครองผู้บริโภคโดยได้บัญญัติถึงกรณีการซื้อขายสัตว์เลี้ยงสุนัขและแมวจากผู้เพาะพันธุ์สุนัขหรือจากผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นร้านขายปลีกสัตว์เลี้ยงไว้โดยเฉพาะ แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการกระทบสิทธิของผู้ซื้อตามกฎหมายอื่น³⁴

3.2.1.1 คำนิยามและขอบเขตการให้ความคุ้มครอง

California Code Healthy and Safety Code มีบทบัญญัติคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวไว้โดยเฉพาะใน บทที่ 5 โดยแยกออกเป็นการซื้อขายสุนัขจากผู้เพาะพันธุ์ตามมาตรา 122045 ถึง 122110 และการขายปลีกสุนัขและแมว ตามมาตรา 122125 ถึง 122220

California Code Healthy and Safety Code ใน Article 1 สำหรับกรณีการขายสุนัขโดยผู้เพาะพันธุ์ได้กำหนดนิยามคำว่า “ผู้เพาะพันธุ์” (Breeder) “ผู้เพาะพันธุ์สุนัข” ไว้ในมาตรา 122045 หมายถึง บุคคล บริษัท ห้างหุ้นส่วน หรือสมาคมใดๆ ที่ได้ขาย โอน หรือให้แก่บุคคลอื่นซึ่งสุนัขบางส่วนหรือทั้งหมดตั้งแต่สามครอกหรือกว่านั้น หรือที่ได้ขาย จำหน่าย หรือให้แก่บุคคลอื่นซึ่งสุนัขตั้งแต่ 20 ตัว หรือกว่านั้น ในช่วงระยะเวลา 12 เดือน ที่ได้เพาะพันธุ์และคลอดในสถานที่ของบุคคล บริษัท ห้างหุ้นส่วน หรือสมาคมดังกล่าวนี้ และ นิยามคำว่า “ผู้ซื้อ” หมายถึง บุคคลใดๆ ที่ซื้อสุนัขจากผู้เพาะพันธุ์ ดังนั้น เฉพาะการซื้อขายสุนัขเท่านั้นและต้องเป็นการขายโดยผู้เพาะพันธุ์สุนัขตั้งแต่ 3 ครอกหรือตั้งแต่ 20 ตัวขึ้นไปจึงจะอยู่ในบังคับในมาตรา 122045 - 122110 ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ซื้อจะมีผู้ซื้อจะมีวัตถุประสงค์ซื้อสุนัขเพื่อนำไปจำหน่ายหรือต่อไม่ก็ตาม³⁵

สำหรับการขายปลีกสุนัขและแมวใน Article 2 ของบทที่ 5 ได้บัญญัติคำนิยามและขอบเขตการบังคับใช้แยกต่างหากจากการขายโดยเพาะพันธุ์สุนัขไว้ โดยกำหนดนิยามคำว่า “ผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง” (Pet dealer) ไว้ในมาตรา 122125(b) ว่า ให้หมายถึง “บุคคลผู้ประกอบกิจการร้านค้าปลีกสุนัขหรือแมว หรือทั้งสองอย่าง และโดยอาศัยอำนาจของการค้าสุนัขหรือแมว หากต้องการครอบครองจะต้องมีใบอนุญาตตาม มาตรา 6066 ของประมวลกฎหมายอาญาสำหรับ วัตถุประสงค์ของกฎหมายข้อนี้ การขายสุนัขหรือแมวแยกออกจากสัตว์ครอกเดียวกันถือว่าเป็นการขายเพียงครั้งหนึ่งตามมาตรา 6019 ของประมวลกฎหมายอาญาสำหรับ คำนิยามนี้จะไม่นำมาใช้กับผู้เพาะพันธุ์สุนัขที่ควบคุมตามข้อ 1 (เริ่มมาตรา 122045) หรือบุคคลใดๆ บริษัท ห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือสมาคมอื่นๆ ที่เพาะพันธุ์หรือเลี้ยงสุนัขในสถานที่ของบุคคล

³⁴ วรินทร วารี. (2560). *มาตรการทางกฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายเอกชนและธุรกิจ, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม. หน้า 91.

³⁵ California Code Health and Safety Code. §122045.

บริษัท หุ่นส่วนบริษัท หรือสมาคมอื่นๆ ที่ได้ขายโอนหรือมอบสุนัขในจำนวนน้อยกว่า 50 ตัวในปี
ก่อนหน้า”³⁶

ในมาตรา 122125(c) ก็ได้ให้คำนิยามคำว่า “ผู้ซื้อ” (Purchaser) หมายถึง ผู้ซื้อสุนัข
หรือแมวจากผู้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงโดยไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อขายต่ออีกทอดหนึ่ง³⁷ ดังนั้น ผู้ซื้อที่จะ
ได้รับความคุ้มครองตาม California Code Healthy and Safety Code ใน Article 2 ของบทที่ 5 ผู้ซื้อ
ต้องไม่ได้มีความประสงค์ที่จะซื้อสุนัขหรือแมวเพื่อนำไปขายต่ออีกทอดหนึ่งเท่านั้น

อย่างไรก็ดี California Code Healthy and Safety Code ไม่ได้มีการให้นิยามสัญญา
ซื้อขายสุนัขหรือแมวไว้โดยชัดเจน ทั้งในส่วนการซื้อสุนัขจากผู้เพาะพันธุ์หรือจากการขายปลีก
สุนัขและแมว แต่จากคำนิยามที่ได้กล่าวข้างต้น หากพิจารณาประกอบเข้าด้วยกันสามารถทำความเข้าใจ
ได้ว่าเป็นการทำสัญญาที่เกี่ยวกับสุนัขโดยมีวัตถุประสงค์โอนกรรมสิทธิ์หรือส่งมอบสุนัข
หรือแมวจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อและผู้จะซื้อตกลงชำระค่าตอบแทน

3.2.1.2 หน้าที่ของผู้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว

เนื่องจาก California Code Healthy and Safety Code มุ่งคุ้มครองผู้ซื้อสุนัขและแมว
จึงได้กำหนดหน้าที่ของผู้เพาะพันธุ์และผู้ประกอบธุรกิจไว้มากกว่าการซื้อขายกรณีทั่วไปโดยให้ผู้
จำหน่ายต้องดำเนินการต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนดก่อนนำสุนัขออกจำหน่าย รวมถึง การรับรอง
รับประกันสุนัขหรือแมวต่อผู้ซื้อด้วย ดังนี้

(1) ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องตรวจสอบสุขภาพสุนัขและแมวที่จำหน่ายก่อนที่จะ
นำไปรวมกับสุนัขและแมวตัวอื่น หากตรวจสอบพบว่าเป็นโรคติดต่อจะต้องทำการแยกสัตว์ออก
จากกรงสัตว์ที่รวมกับสัตว์ตัวอื่น ตามมาตรา 122135³⁸ แต่สำหรับการซื้อสุนัขจากผู้เพาะพันธุ์สุนัข
กฎหมายไม่ได้กำหนดให้ผู้เพาะพันธุ์ต้องทำการตรวจสอบสุขภาพก่อนจำหน่ายแต่อย่างใด

(2) ผู้เพาะพันธุ์และผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะต้องดำเนินการต่อไปนี้
ในการจำหน่ายและดำเนินธุรกิจดังกล่าวที่เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง ไม่เช่นนั้น ถือว่าผิดกฎหมาย ตาม
มาตรา 122065 และ 122155 (b)³⁹

(2.1) เก็บรักษา เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องใช้ของสัตว์เลี้ยงให้ถูกสุขลักษณะ

(2.2) จัดให้สัตว์เลี้ยงมีอาหารและน้ำดื่มที่เพียงพอ

³⁶ วรินทร์ วาริ, อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34, หน้า 92.

³⁷ วรินทร์ วาริ, อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34, หน้า 93

³⁸ California Health and safety Code, §122135.

³⁹ วรินทร์ วาริ, อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34, หน้า 95.

(2.3) จัดให้มีพื้นที่เพียงพอเหมาะสมกับอายุ ขนาดน้ำหนักและสายพันธุ์ของสุนัข

พื้นที่ที่เพียงพอ หมายถึง พื้นที่ที่เพียงพอสำหรับสุนัขที่จะลุกขึ้นยืน นั่งลง และหมุนตัวได้อย่างอิสระโดยการเคลื่อนไหวร่างกายตามปกติโดยหัวสุนัขต้องไม่สัมผัสกับด้านบนของกรง และนอนเหยียดลงในลักษณะที่เป็นธรรมชาติได้

(2.4) จัดให้มีบ้านสุนัขบนพื้นตะแกรง โลหะกับแผ่นรองพื้น พื้นราบ หรืออุปกรณ์ที่มีลักษณะคล้ายกัน ที่สามารถรักษาให้อยู่ในลักษณะที่ถูกสุขลักษณะ

(2.5) จัดให้สุนัขมีการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมและออกกำลังกายอย่างเพียงพอ สำหรับวัตถุประสงค์ของบทบัญญัติมาตรานี้ “การสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม” หมายถึง การติดต่อ พบปะทางกายภาพกับสุนัขตัวอื่นๆหรือกับมนุษย์

(2.6) สังกัดก่อนและหลังมีการสัมผัสกับสุนัขที่ติดเชื้อหรือเป็นโรคติดต่อ

(2.7) การดูแลรักษาอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ :

ก) ระบบสัญญาณเตือน ไฟไหม้ที่เชื่อมกับสถานีกลาง ที่จะแจ้งเตือนหน่วยดับเพลิงท้องถิ่นในกรณีที่เกิดเพลิงไหม้

ข) ระบบเครื่องฉีดน้ำดับเพลิง

ทั้งนี้ สำหรับการซื้อสุนัขจากผู้เพาะพันธุ์สุนัขผู้เพาะพันธุ์ไม่มีหน้าที่ ตามข้อ (2.7) นี้

(2.8) แจ้งสัตวแพทย์โดยไม่ชักช้าเมื่อมีความจำเป็น

(3) ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะต้องไม่ครอบครองสุนัขที่มีอายุต่ำกว่า 8 สัปดาห์เพื่อนำออกจำหน่ายตามมาตรา 122155(b) และในมาตรา 122359(b) ยังได้บัญญัติต่อไปอีกว่าการทำการเสนอขายหรือแลกเปลี่ยนสัตว์เลี้ยงที่มีอายุต่ำกว่า 8 สัปดาห์ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้และเมื่ออายุครบ 8 สัปดาห์แล้วก็ตาม หากสัตว์เลี้ยงตัวนั้นยังไม่หย่าขาดจากนมก็ห้ามผู้ประกอบธุรกิจนำออกจำหน่าย⁴⁰

(4) การทำสัญญาซื้อขายก่อนส่งมอบสัตว์เลี้ยงแต่ละตัว ผู้เพาะพันธุ์และผู้ประกอบธุรกิจจะต้องระบุข้อมูลต่างๆในแบบฟอร์มมาตรฐานที่กำหนดโดยกระทรวงกิจการผู้บริโภคและส่งมอบแบบฟอร์มนี้ให้กับผู้ซื้อในการซื้อขายทุกครั้ง สำหรับกรณีสุนัขต้องประกอบไปด้วยข้อมูล (มาตรา 122050 และ มาตรา 122140(b)) ดังนี้⁴¹

⁴⁰ วรินทร์ วารี, อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34, หน้า 96.

⁴¹ วรินทร์ วารี, อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34, หน้า 96 – 98.

(4.1) ชื่อและที่อยู่ของผู้เพาะพันธุ์สัตว์ (หากทราบ) หรือหากไม่ทราบที่มาของสุนัข ถ้าสุนัขนั้นได้รับจากตัวแทนซื้อขายที่ได้รับอนุญาตจากกรมวิชาการเกษตรสหรัฐอเมริกา ให้ระบุชื่อที่อยู่และหมายเลขประจำตัวประชาชนของตัวแทนซื้อขาย

(4.2) วัน เดือน ปีเกิดของสุนัขและวันที่ผู้จำหน่ายได้สุนัขมา หากไม่ได้มีการประกาศหรือขายสุนัขในฐานะที่เป็นพันธุ์แท้ซึ่งไม่ได้จดทะเบียนหรือไม่สามารถจดทะเบียนได้ให้ผู้ประกอบธุรกิจประเมินวันเดือนปีเกิด

(4.3) สายพันธุ์ ประเภท สีและการระบุคำหนี ณ เวลาที่ทำการซื้อขาย ถ้าหากสุนัขมาจากแหล่งที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกาจะต้องมีป้ายระบุชื่อสุนัข รอยสัก หรือหมายเลขที่ขอสำหรับสัตว์ หากไม่ทราบสายพันธุ์หรือพันธุ์ผสมจะต้องบันทึกในประวัติของสุนัขด้วยเช่นกัน

(4.4) หากสุนัขที่จะถูกขายสามารถจดทะเบียนได้จะต้องระบุชื่อและเลขทะเบียนของพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์และจำนวนสัตว์ที่เกิดในครอกเดียวกันในกรณีที่ทราบ

(4.5) บันทึกการฉีดวัคซีนและการถ่ายพยาธิที่การกำหนดไว้ (ถ้ามี) ณ เวลาที่ทำการซื้อขายสุนัข รวมถึง วันที่ให้ยา (ถ้ามี) และประเภทของวัคซีนหรือการรักษาพยาธิ

(4.6) บันทึกการรักษาของสัตว์แพทย์ใดๆ หรือยาที่สุนัขได้รับในระหว่างที่อยู่ในความครอบครองของผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยง และอย่างไรอย่างหนึ่งต่อไปนี้

ก) คำแถลงซึ่งลงนามโดยผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงในเวลาซื้อขาย ซึ่งประกอบด้วย

(1) สุนัขปลอดจากโรคหรือการเจ็บป่วย

(2) สุนัขปลอดจากความบกพร่องที่มีมาแต่กำเนิด หรือความบกพร่องทางพันธุกรรมที่มีผลร้ายต่อสุขภาพของสุนัข ณ เวลาที่มีการขายหรือมีแนวโน้มที่จะส่งผลร้ายต่อสุขภาพของสุนัขในอนาคตได้

ข) ประวัติโรค ความเจ็บป่วย ความบกพร่องอันมีมาแต่กำเนิดหรือความบกพร่องอันเนื่องมาจากกรรมพันธุ์ซึ่งส่งผลร้ายต่อสุขภาพของสุนัข ณ เวลาที่ซื้อขายหรืออาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของสุนัขในอนาคต พร้อมคำแถลงลงนามโดยสัตวแพทย์ผู้ได้รับอนุญาตในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย โดยมีการรับรองการขายสุนัข การแนะนำ การรักษาที่จำเป็นสำหรับสุนัข (ถ้ามี) การยืนยันว่าโรค ความเจ็บป่วย ความบกพร่องนั้นไม่มีความจำเป็นถึงขนาดต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลหรือเข้าการรับผ่าตัดอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ หรือไม่มีความเป็นไปได้ที่จะต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลหรือต้องเข้ารับการผ่าตัดอันหลีกเลี่ยงไม่ได้ในอนาคต คำแถลงของสัตวแพทย์ไม่จำเป็นต้องระบุเกี่ยวกับประวัติในลำไส้หรือประวัติภายนอกร่างกาย เว้นแต่การมีอยู่ของ

ปรลิตนั้นทำให้สุนัขเจ็บป่วยอย่างร้ายแรงหรืออาจเจ็บป่วยอย่างร้ายแรง คำแถลงมีผลใช้ได้เป็นเวลา 7 วันนับแต่มีการตรวจสอบสุขภาพสุนัข

“กระบวนการผ่าตัดแบบไม่ใช่ทางเลือก” หมายถึง กระบวนการผ่าตัดที่จำเป็นเพื่อรักษาหรือฟื้นฟูสุขภาพของสุนัขเพื่อป้องกันความเจ็บปวดหรืออาการไม่สบายต่างๆ หรือเพื่อที่จะแก้ไขอาการที่เป็นอุปสรรคต่อความสามารถในการเดิน วิ่ง กระโดด หรือการเคลื่อนไหวอย่างอื่นที่เป็นปกติของสุนัข

“การเจ็บป่วยหนัก” หมายถึง การเจ็บป่วยที่ปรากฏชัดเจนต่อสัตวแพทย์จากการเฝ้าสังเกตการณ์ การตรวจสอบ หรือทดสอบที่กระทำต่อสุนัข หรือจากการตรวจดูประวัติทางการแพทย์ของสุนัข

(5) การเปิดเผยข้อมูลตามข้อ (4) ผู้เพาะพันธุ์และผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะต้องได้รับการลงนามรับรองความถูกต้องของข้อความ นอกจากข้อมูลทางการแพทย์ดังกล่าวตามใบรับรอง ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะต้องเปิดเผยด้วยวาจาให้แก่ผู้ซื้ออีกครั้งด้วยและผู้ซื้อได้ยอมรับใบรับรองดังกล่าว ตามมาตรา มาตรา 122140(e)⁴² และมาตรา 122055

(6) หากสัตว์เลี้ยงนั้นเป็นสัตว์เลี้ยงที่สามารถจดทะเบียนกับสมาคมทะเบียนประวัติ (Pedigree Organization) ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ต้องดำเนินการจัดหาเอกสารที่จำเป็นในการจดทะเบียนให้แก่ผู้ซื้อภายใน 120 วัน หลังจากวันที่ซื้อขายสุนัขนั้นในกรณีที่ไม่อาจจัดหาเอกสารที่จำเป็นในการจดทะเบียนใหม่ให้ผู้ซื้อได้ภายใน 120 วัน หลังจากวันที่ซื้อขาย หากผู้ซื้อได้ยื่นคำบอกกล่าวเป็นหนังสือแก่ผู้ขาย ผู้ซื้อจะมีสิทธิยึดหน่วงสัตว์เลี้ยงและได้รับเงินคืนส่วนหนึ่งเป็นจำนวนร้อยละ 75 ของราคาซื้อขายรวมภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือมีสิทธิคืนสุนัข และเอกสารทั้งหมดที่ได้รับการจัดหามาให้ก่อนหน้านี้และได้รับเงินคืนเต็มจำนวน รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 122200)⁴³ ทั้งนี้ หากเป็นกรณีเป็นการซื้อขายสุนัขจากผู้เพาะพันธุ์ ผู้เพาะพันธุ์ไม่มีหน้าที่ตามข้อนี้

(7) เฉพาะผู้ประกอบธุรกิจ เมื่อนำสัตว์เลี้ยงมาเพื่อจำหน่าย สัตว์เลี้ยงจะต้องได้รับการตรวจสอบโดยสัตวแพทย์ภายใน 5 วัน หลังจากวันที่ได้รับมาเพื่อวางจำหน่ายและจะต้องมีการตรวจสอบโดยสัตวแพทย์ทุก 15 วัน ในขณะที่สุนัขอยู่ในความครอบครองหรือดูแลของผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยง หากพบว่าสัตว์เลี้ยงมีอาการป่วย ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะต้องให้สัตวแพทย์ทำการรักษาโดยไม่ชักช้า และถ้าสัตว์เลี้ยงได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคติดต่อหรือติดเชื้อ เจ็บป่วย จะต้องถูกขังอยู่ในกรงแยกต่างหากจากสุนัขที่มีสุขภาพดีจนกว่าจะ

⁴² วรินทร วารี. อ่างแล้วชิงอรรถที่ 34. หน้า 98.

⁴³ วรินทร วารี. อ่างแล้วชิงอรรถที่ 34. หน้า 98.

ได้รับใบอนุญาตจากสัตวแพทย์ว่าสัตว์เลี้ยงนั้นหายจากการเจ็บป่วยหรือการติดเชื้อ ทั้งนี้ พื้นที่ที่แยกสัตว์เลี้ยงที่เจ็บป่วยหรือติดเชื้อมันจะต้องตรงตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้⁴⁴

(7.1) พื้นที่นั้นจะไม่ถูกนำมาใช้เพื่อเป็นที่อยู่ของสัตว์เลี้ยงที่มีสุขภาพดีตัวอื่นๆ หรือสัตว์เลี้ยงที่อยู่ระหว่างรอการตรวจสอบโดยสัตวแพทย์ (มาตรา 122210(b)(1))

(7.2) พื้นที่นั้นจะไม่ถูกนำมาใช้สำหรับจัดเก็บภาชนะบรรจุอาหารหรือเก็บขามอาหารหรือเครื่องใช้อื่นๆ ของสุนัขสุขภาพดี (มาตรา 122210(b)(2))

(7.3) พื้นที่นั้นจะต้องมีพัดลมดูดอากาศที่สร้างการหมุนเวียนของอากาศจากบริเวณพื้นที่นั้นแยกออกไปต่างหากให้พ้นจากสถานที่ของผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยง และการกำจัดของอากาศเสียจากพื้นที่ดังกล่าวจะต้องทำโดยการใส่เครื่องทำความร้อนและเครื่องปรับอากาศ เพื่อไม่ให้อากาศภายในพื้นที่ดังกล่าวหมุนเวียนกับอากาศที่บริสุทธิ์กับบริเวณของสัตว์อื่นๆ ที่มีสุขภาพดี (มาตรา 122210(b)(3))

(7.4) เมื่อมีการกำจัดสัตว์เลี้ยงที่เป็นโรคติดต่อหรือติดเชื้อแล้ว บริเวณนั้นจะต้องได้รับการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อก่อนที่จะให้สุนัขตัวอื่นที่มีสุขภาพดีอยู่ได้ (มาตรา 122210(b)(4)) ทั้งนี้ หากเป็นกรณีเป็นการซื้อขายสุนัขจากผู้เพาะพันธุ์ ผู้เพาะพันธุ์ไม่มีหน้าที่ตามข้อนี้

(8) ในกรณีมีการคืนสุนัขไปยังผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเนื่องจากการเจ็บป่วยโรคหรือสภาพพิการที่มีมาแต่กำเนิดหรือทางพันธุกรรม ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องให้สัตวแพทย์ทำการรักษาที่เหมาะสม⁴⁵ (มาตรา 122210(d))

(9) ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกทุกคนจะต้องปิดป้ายแสดงถิ่นที่มาของสุนัข ถิ่นที่สุนัขได้รับการผสมพันธุ์ และถิ่นที่ได้ซื้อ มา โดยเปิดเผยข้อมูลที่ทรงของสุนัขแต่ละตัวที่ทำการซื้อขาย⁴⁶ (มาตรา 122215)

(10) ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงทุกตัวต้องปิดป้ายระบุข้อความว่า “สามารถตรวจสอบข้อมูลแหล่งที่มาของสุนัขเหล่านี้และการรักษาทางการแพทย์ของสุนัขเหล่านี้ได้” และ “ผู้ซื้อจะมีสิทธิที่จะได้รับสำเนาคำแถลงสิทธิของผู้ซื้อ” โดยเป็นไปตามแบบที่กฎหมายกำหนด ในบริเวณที่ใกล้เคียงกับกรงสุนัขที่สุด นอกจากนี้ ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงทุกคนจะต้องทำการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงแก่ผู้ซื้อที่ประสงค์จะซื้อสัตว์เลี้ยงทันที⁴⁷ (มาตรา 122220)

⁴⁴ วรินทร วารี. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 98-99.

⁴⁵ วรินทร วารี. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 99.

⁴⁶ วรินทร วารี. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 99.

⁴⁷ วรินทร วารี. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 99 – 100.

ข้อสังเกต เฉพาะผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงสุนัขและแมวเท่านั้นที่มีหน้าที่ตามข้อ (7) – (10) กรณีเป็นการซื้อขายสุนัขจากผู้เพาะพันธุ์ ผู้เพาะพันธุ์ไม่มีหน้าที่ดังกล่าว

(11) ผู้เพาะพันธุ์และผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงทุกคนจะต้องจัดทำหนังสือแจ้งสิทธิแก่ผู้ซื้อเมื่อทำการซื้อขาย ซึ่งรวมถึงผู้ซื้อด้วยหากผู้ซื้อร้องขอ โดยจะต้องทำเป็นเอกสารแยกต่างหากจากเอกสารอื่น โดยให้เป็นไปตามแบบฟอร์มของกฎหมาย คือ ตัวอักษรมีขนาด 10 (10-point type) ทั้งนี้ ผู้ซื้อจะต้องลงนามในหนังสือแจ้งสิทธิเพื่อยืนยันว่าได้อ่านตรวจทานการแจ้งสิทธิแล้ว การแจ้งสิทธิจะต้องระบุข้อความว่า “คำแถลงตามกฎหมายแคลิฟอร์เนียว่าด้วยความคุ้มครองการซื้อขายสุนัข” ซึ่งการซื้อขายสุนัขอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อ⁴⁸ (มาตรา 122100 และมาตรา 122190)

กรณีสัตว์แพทย์ชี้แจงเป็นหนังสือว่าสัตว์เลี้ยงที่ทำการซื้อขายนั้นไม่เหมาะสมที่จะทำการซื้อขาย เนื่องจากความเจ็บป่วยหรือโรคซึ่งเกิดขึ้นภายใน 15 วัน นับแต่วันส่งมอบสุนัขแก่ผู้ซื้อ หรือภายใน 1 ปี ในกรณีที่เป็นการซื้อบกร่องที่มีมาแต่กำเนิดหรือเนื่องมาจากกรรมพันธุ์ ผู้ซื้อจะมีสิทธิที่จะเลือกกระทำการได้ ดังนี้

1) คืนสัตว์เลี้ยงไปยังผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือผู้เพาะพันธุ์เพื่อรับเงินค่าสัตว์เลี้ยงคืนตามราคาซื้อขายรวมภาษีมูลค่าเพิ่ม และรับคืนค่าใช้จ่ายในการรักษาสัตว์เลี้ยงที่สมเหตุสมผลในการทำการรักษาสัตว์เลี้ยงในวงเงินไม่เกินกว่าราคาซื้อสัตว์เลี้ยงเดิมที่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย หรือ

2) เปลี่ยนสัตว์เลี้ยงตัวใหม่ที่มีมูลค่าเทียบเท่ากับตัวเดิมให้แก่ผู้ซื้อและคืนค่าใช้จ่ายในการรักษาสัตว์เลี้ยงที่สมเหตุสมผลในวงเงินไม่เกินกว่าราคาซื้อขายเดิมที่รวมด้วยภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือ

3) เก็บสัตว์เลี้ยงไว้ และรับเงินค่าชดเชยค่ารักษาพยาบาลในราคาที่สมเหตุสมผลเป็นจำนวนมากกว่าร้อยละ 150 ของราคาสุนัขรวมภาษีมูลค่าเพิ่ม

ในกรณีที่สุนัขของผู้ซื้อตาย อาจได้เงินค่าซื้อสัตว์เลี้ยงคืนรวมภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือสุนัขตัวใหม่มาทดแทนตามความต้องการของผู้ซื้อในราคาที่เท่ากัน และค่าชดเชยในการรักษาสัตว์เลี้ยงที่สมเหตุสมผล สำหรับค่าวินิจฉัยและค่ารักษาพยาบาล ถ้าหากสัตวแพทย์ผู้ใดรับรองจากรัฐซึ่งชี้แจงเป็นหนังสือว่า สุนัขนั้นตายลงจากความเจ็บป่วยหรือโรคอันเกิดขึ้นภายใน 15 วัน นับแต่ผู้ซื้อได้รับการครอบครองสุนัขนั้นทางกายภาพแล้วหลังจากซื้อมาจากผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยง หรือชี้แจงว่าสัตว์เลี้ยงนั้นตายลงเนื่องจากความบกพร่องอันมีมาแต่กำเนิดหรือความบกพร่อง

⁴⁸ วรินทร์ วารี. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 100.

อันเนื่องมาจากกรรมพันธุ์ซึ่งได้รับการวินิจฉัยจากสัตวแพทย์ภายใน 1 ปีนับแต่ผู้ซื้อได้รับการส่งมอบการครอบครองสุนัขนั้นแล้วจากผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ค่ารักษาพยาบาลเหล่านี้จะต้องไม่เกินราคาซื้อขายสุนัขที่คำนวณรวมภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว

ในการใช้สิทธิต่างๆ เหล่านี้ หากผู้ซื้อจะยื่นข้อเรียกร้องต่อผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจจะต้องบอกกล่าวไปยังผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงโดยเร็วที่สุดแต่ต้องไม่เกิน 5 วัน นับแต่รู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากสัตวแพทย์ โดยผู้ซื้อจะต้องแจ้งผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเกี่ยวกับปัญหาและข้อมูล และหมายเลขโทรศัพท์ของสัตวแพทย์ผู้ซึ่งทำการวินิจฉัยแก่ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยง

หากผู้ซื้อต้องการเรียกร้องให้ผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจรับผิดชอบ ต้องแสดงคำวินิจฉัยของสัตวแพทย์เป็นหนังสือตามแบบที่กฎหมายกำหนด ซึ่งกล่าวอ้างว่าสัตว์เลี้ยงนั้นไม่เหมาะสมสำหรับซื้อขายและรายการค่ารักษาพยาบาลทั้งหมดซึ่งเกี่ยวเนื่องกับข้อเรียกร้องนั้นต่อผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ไม่น้อยกว่า 5 วัน นับแต่ได้รับคำวินิจฉัยเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์

ในกรณีนี้ผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องการคัดค้านคำวินิจฉัยหรือใบสำคัญรับเงินของสัตวแพทย์ ผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงอาจร้องขอให้ผู้ซื้อนำสัตว์เลี้ยงไปตรวจสอบโดยสัตวแพทย์ผู้ถือใบอนุญาตที่ผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายเป็นผู้เลือกได้ โดยผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือผู้เพาะพันธุ์เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบ

ในกรณีสัตว์เลี้ยงตาย หากผู้ซื้อได้ส่งหนังสือคำวินิจฉัยของสัตวแพทย์ผู้ถือใบอนุญาตซึ่งชี้แจงถึงสาเหตุการตายแล้ว ไม่จำเป็นต้องส่งคืนซากสุนัขให้แก่ผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยง

หากผู้ซื้อไม่พอใจแก้ไขปัญหาคำเรียกร้องได้ภายใน 10 วันทำการ หลังจากได้รับคำวินิจฉัยของสัตวแพทย์หรือหลังจากตรวจสอบร่างกายสุนัขโดยสัตวแพทย์ของผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ผู้ซื้ออาจยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อแก้ไขปัญหาคำพิพาทนี้ได้ หากผู้สัญญาฝ่ายใดกระทำการโดยทุจริต คู่สัญญาอีกฝ่ายอาจเรียกเก็บค่าทนายความในราคาที่สมเหตุสมผลได้

หากผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงไม่ได้แจ้งใดๆ ผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องคืนเงิน หรือชดเชยค่าเสียหายภายใน 10 วันทำการนับแต่ได้รับการรับรองจากสัตวแพทย์ หากผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงแสดงให้ผู้ซื้อเห็นว่าสุนัขของผู้ซื้อสามารถจดทะเบียนกับสมาคมทะเบียนประวัติ (Pedigree organization) ได้ ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องจัดเตรียมเอกสารที่ใช้ประกอบการจด

ทะเบียนภายใน 120 วัน หลังจากวันที่ผู้ซื้อได้รับสัตว์เลี้ยงไปหากผู้ประกอบการธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงไม่อาจส่งมอบเอกสารได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดผู้ซื้อที่มีสิทธิที่จะคืนสัตว์เลี้ยงแก่ผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงโดยได้รับเงินคืนเต็มจำนวน รวมทั้งภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือหากผู้ซื้อเลือกที่จะเก็บสุนัขนั้นไว้ให้ได้รับเงินคืนร้อยละ 75 รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม

คำแถลงนี้เป็นบทสรุปของตัวบทกฎหมายว่าด้วยหลักการการเยียวยาผู้ซื้อที่บังคับใช้อยู่ในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ยังมีมาตรการป้องกันอื่นๆที่จะคุ้มครองการละเมิดสิทธิของผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือเพาะพันธุ์ หากมีข้อสงสัยประการใด สามารถขอสำเนาตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องบังคับใช้ได้อยู่ได้ โดยหนังสือแจ้งสิทธินี้จะต้องทำจัดขึ้นเป็นเอกสารแยกต่างหาก หนังสือแจ้งสิทธิจะต้องทำแบบของกฎหมาย ผู้ซื้อจะต้องลงนามในหนังสือแจ้งสิทธิเพื่อเป็นการยืนยันว่าได้อ่านหนังสือแจ้งสิทธิแล้ว และให้บุคคลใดๆ สามารถตรวจสอบหนังสือแจ้งสิทธินี้ได้เมื่อมีการร้องขอ

(12) ผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะต้องทำบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับสุขภาพ สถานะและนิสัยของสุนัขและแมวแต่ละตัวหลังจากที่ทำการขายแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปีหลังจากที่จำหน่ายสัตว์เลี้ยง โดยบันทึกยังต้องประกอบด้วยข้อมูลตามข้อ (4) และเฉพาะกรณีผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องประกอบด้วยข้อมูลตามข้อ (9) บันทึกเหล่านั้นจะต้องยื่นให้แก่เจ้าหน้าที่องค์การมนุษยธรรม เจ้าหน้าที่ควบคุมสัตว์และเจ้าหน้าที่ที่บังคับใช้กฎหมายเมื่อมีการเรียกตรวจสอบ⁴⁹ (มาตรา 122145)

(13) หากผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบการธุรกิจรู้อยู่แล้วว่าสัตว์เลี้ยงที่จำหน่ายเป็นโรคเจ็บป่วยหรือมีข้อบกพร่องใดๆ อันจะต้องได้รับการรักษาพยาบาลหรือทำการผ่าตัด แต่ยังไม่มีการเสนอขายโดยไม่ระบุโรค ความเจ็บป่วย หรือมีข้อบกพร่องใดๆ อันจะต้องได้รับการรักษาพยาบาลหรือทำการผ่าตัดในคำแถลงข้อที่ (4) ผู้เพาะพันธุ์และผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่ละเมิดบทบัญญัติจะได้รับโทษ โดยถูกปรับเป็นจำนวนเงินมากกว่า 1,000 ดอลลาร์ หรือถูกระงับการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเป็นเวลามากกว่า 30 วัน หรือทั้งสองอย่าง หากพบว่ามีอาการกระทำความผิดครั้งที่สองผู้ประกอบการธุรกิจซื้อขายสัตว์เลี้ยงจะถูกปรับเป็นจำนวนเงินมากกว่า 1,000 ดอลลาร์ หรือถูกระงับการจำหน่ายเป็นเวลามากกว่า 6 เดือน หรือทั้งสองอย่าง สำหรับการกระทำความผิดครั้งที่สามและหลังจากนั้นผู้ประกอบการธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะถูกปรับเป็นจำนวนเงินมากกว่า 10,000 ดอลลาร์ หรือถูกระงับการจำหน่ายเป็นเวลามากกว่า 1 ปี หรือทั้งสองอย่าง แต่หากการฝ่าฝืนนี้เกิดขึ้นเกินกว่า 5 ปี หลังการกระทำความผิดครั้งก่อน จะไม่ถูกนำมานับเป็นจำนวนครั้งในการฝ่าฝืน

⁴⁹ วรินทร วารี. อ่างแล้วชิงอรรถที่ 34. หน้า 102.

ตามที่กล่าวข้างต้น ทั้งนี้ การฟ้องร้องต่อศาลเรื่องค่าปรับหรือขอให้ศาลมีคำสั่งให้ระงับการประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงของผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงอาจดำเนินการโดยพนักงานอัยการประจำเขตปกครองซึ่งเกิดการกระทำนั้นขึ้น หรือโดยพนักงานอัยการประจำเมืองในเมืองซึ่งมีการกระทำความผิดนั้นเกิดขึ้น⁵⁰ (มาตรา 122060 และ 122205)

(14) นอกจากการฝ่าฝืนกรณีตามข้อ (12) แล้วหากผู้ประกอบธุรกิจฝ่าฝืนหน้าที่ตั้งแต่ ข้อ (1)-(11) จะต้องได้รับโทษทางแพ่งถึง 1,000 ดอลลาร์ในการละเมิดต่อครั้งและการถูกดำเนินคดีโดยอัยการในเขตศาลมูลคดีเกิดขึ้น หรือโดยทนายความในเมืองที่มูลคดีเกิด⁵¹

3.2.1.3 มาตรการเยียวยา และสิทธิเรียกร้องของผู้ซื้อตามกฎหมาย

(1) กรณีที่ผู้ซื้อจะได้รับการเยียวยาจากการซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว

(1.1) กรณีสัตว์เลี้ยงที่ผู้ซื้อได้มาจากผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจมีอาการเจ็บป่วยโดยได้รับการรับรองจากสัตวแพทย์ภายใน 15 วัน หลังจากรับมอบการครอบครองสัตว์เลี้ยงจากผู้เพาะพันธุ์หรือประกอบธุรกิจแล้วพบว่าอาการเจ็บป่วยนั้นเป็นสิ่งที่มียูก่อนแล้วก่อนทำสัญญาซื้อขายหรือได้รับการรับรองจากสัตวแพทย์ภายใน 1 ปี หลังจากวันที่ได้รับมอบสัตว์เลี้ยงมาว่าสัตว์เลี้ยงมีสภาพพิการตั้งแต่กำเนิดหรือทางพันธุกรรมอันส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของสัตว์เลี้ยง หรือมีแนวโน้มว่าจะต้องเข้ารับการรักษา หรือต้องมีการผ่าตัดซึ่งพิจารณาแล้วว่ามีความบกพร่องไม่เหมาะสมแก่การจำหน่าย (มาตรา 122070(a) และมาตรา 122160(a))⁵²

(1.2) กรณีสัตว์เลี้ยงที่ผู้ซื้อได้มาจากผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจตายโดยการตายนั้นสัตวแพทย์ได้รับรองภายใน 15 วัน หลังจากรับมอบการครอบครองสัตว์เลี้ยงจากผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจแล้วว่า สัตว์เลี้ยงตายเนื่องจากอาการเจ็บป่วยอยู่ก่อนทำการซื้อขายหรือสัตวแพทย์ได้รับรองภายใน 1 ปี หลังจากรับมอบการครอบครองสัตว์เลี้ยงจากผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจแล้วว่าเป็นความบกพร่องที่มีมาตั้งแต่กำเนิดหรือเนื่องจากพันธุกรรม (มาตรา 122070(b) และมาตรา 122160(b))

นอกจากนี้ ยังมีข้อสันนิษฐานการตายของสัตว์เลี้ยงว่าหากสัตว์เลี้ยงตายลงภายใน 15 วัน หลังจากวันที่ผู้ประกอบธุรกิจส่งมอบสัตว์เลี้ยงให้แก่ผู้บริโภค ให้สันนิษฐานว่าความเจ็บป่วยที่ทำให้สัตว์เลี้ยงนั้นตายมียูก่อนหรือขณะที่ซื้อขายสัตว์เลี้ยงนั้นด้วย (มาตรา 122165(a))

⁵⁰ วรินทร์ วาริ. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 102-103.

⁵¹ วรินทร์ วาริ. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 103.

⁵² วรินทร์ วาริ. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 103.

ซึ่งหมายความว่า แม้การตายจะไม่มีใบรับรองจากสัตวแพทย์ก็ตาม หากผู้ประกอบการจะโต้แย้งข้อสันนิษฐานนี้ ย่อมเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการที่จะต้องพิสูจน์หักล้างข้อสันนิษฐาน⁵³

(2) เงื่อนไขที่ผู้ซื้อจะเรียกร้องให้ผู้เพาะพันธุ์สุนัขหรือผู้ประกอบการเยียวยา การที่ผู้ซื้อจะได้รับการเยียวยาจากผู้ประกอบการจะต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(2.1) แจ้งผู้เพาะพันธุ์ ผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงโดยเร็วที่สุดแต่ต้องไม่ช้ากว่า 5 วันหลังจากที่ได้รับการวินิจฉัยจากสัตวแพทย์ว่าสัตว์เลี้ยงมีการเจ็บป่วยหรือมีความบกพร่องพิการตั้งแต่กำเนิดหรือทางพันธุกรรม และจะต้องแจ้งชื่อหมายเลขโทรศัพท์ของสัตวแพทย์ที่ทำการวินิจฉัยด้วย⁵⁴ (มาตรา 122080(a) และมาตรา 122170(a))

(2.2) ส่งสัตว์เลี้ยงคืนไปยังผู้เพาะพันธุ์ ผู้ประกอบการ พร้อมคำวินิจฉัยที่เป็นลายลักษณ์อักษรของสัตวแพทย์ว่าสัตว์เลี้ยงนั้น ไม่เหมาะสมกับการซื้อขายเพราะสัตว์เลี้ยงมีอาการเจ็บป่วยหรือมีสภาพพิการตั้งแต่กำเนิดหรือทางพันธุกรรมที่มีอยู่ก่อนหรือขณะทำการส่งมอบสัตว์เลี้ยงแก่ผู้บริโภค โดยจะต้องดำเนินการ โดยเร็วที่สุดแต่ต้องไม่ช้ากว่า 5 วัน หลังจากที่ได้รับคำวินิจฉัยจากสัตวแพทย์⁵⁵ (มาตรา 122080(b) และมาตรา 122170(b))

(2.3) แสดงหลักฐานที่เป็นคำวินิจฉัยที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากสัตวแพทย์ ในกรณีที่สัตว์เลี้ยงตายโดยคำวินิจฉัยต้องระบุว่า สัตว์เลี้ยงมีอาการเจ็บป่วยหรือมีสภาพพิการตั้งแต่กำเนิดหรือทางพันธุกรรมที่มีอยู่ก่อนหรือขณะทำการส่งมอบสัตว์เลี้ยงให้แก่ผู้ซื้อเพื่อให้ผู้เพาะพันธุ์ หรือผู้ประกอบการดำเนินการคืนเงินตามราคาซื้อขายสัตว์เลี้ยงหรือเปลี่ยนสัตว์เลี้ยงตัวใหม่⁵⁶ (มาตรา 122080(c) และมาตรา 122170(c))

(3) สิทธิของผู้ซื้อที่จะเรียกร้องให้ผู้ประกอบการหรือผู้เพาะพันธุ์เยียวยา

(3.1) กรณีสัตว์เลี้ยงที่ผู้ซื้อได้มาจากผู้เพาะพันธุ์ ผู้ประกอบการ แล้วพบว่า มีอาการเจ็บป่วยโดยมีการรับรองจากสัตวแพทย์ตามเงื่อนไขของกฎหมายผู้ซื้อสามารถเลือกให้ผู้เพาะพันธุ์ ผู้ประกอบการจะชดใช้เยียวยาความเสียหายทางหนึ่งทางใดได้ ดังต่อไปนี้⁵⁷

1) คืนสุนัขให้แก่ผู้ขายสัตว์เลี้ยงเพื่อรับเงินคืนในจำนวนที่จ่ายเท่ากับราคาสัตว์เลี้ยง รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม และชดใช้คืนค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ตามสมควร สำหรับค่าตรวจรักษา

⁵³ วรินทร์ วาริ, อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34, หน้า 104.

⁵⁴ วรินทร์ วาริ, อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34, หน้า 104.

⁵⁵ วรินทร์ วาริ, อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34, หน้า 104.

⁵⁶ วรินทร์ วาริ, อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34, หน้า 105.

⁵⁷ วรินทร์ วาริ, อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34, หน้า 105-106.

และค่าสัตวแพทย์เป็นจำนวนเงินไม่เกินกว่าราคาสุนัข รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือ (มาตรา 122070 (a)(1) และมาตรา 122160 (a)(1))

2) เปลี่ยนสัตว์เลี้ยงตัวใหม่ที่มีมูลค่าเทียบเท่ากับตัวเดิมแก่ผู้ซื้อ และชดใช้คืนค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ตามสมควรสำหรับค่ารักษาและค่าสัตวแพทย์ในวงเงินไม่เกินกว่าราคาซื้อขายสัตว์เลี้ยงที่รวมด้วยภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 122070 (a)(2) และมาตรา 122160 (a)(2)) หรือ

3) ทำการรักษาสุนัขให้แก่ผู้ซื้อต่อไปและชดใช้คืนค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ตามสมควรสำหรับค่ารักษาและค่าสัตวแพทย์ในวงเงินไม่เกินร้อยละ 150 ของราคาซื้อสัตว์เลี้ยงเดิมรวมด้วยภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 122070(a)(3) และมาตรา 122160(a)(3))

(3.2) กรณีสัตว์เลี้ยงที่ผู้ซื้อได้มาจากผู้เพาะพันธุ์ ผู้ประกอบธุรกิจตายตามเงื่อนไขข้อ (1.2) ผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจจะต้องทำการคืนเงินตามราคาซื้อขายสัตว์เลี้ยงรวมด้วยภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือส่งมอบสัตว์เลี้ยงตัวใหม่ให้ที่มีมูลค่าเทียบเท่ากับตัวเดิม และกรณีมีค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ จะต้องชดใช้คืนค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ตามสมควรสำหรับค่ารักษาและค่าสัตวแพทย์ในวงเงินไม่เกินกว่าราคาซื้อขายสัตว์เลี้ยงที่รวมด้วยภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 122070 (b) และมาตรา 122160 (b))⁵⁸

“ค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ที่เหมาะสม” หมายความว่า ค่าใช้จ่าย ค่าบริการทางการแพทย์ในการรักษาสัตว์เลี้ยงที่สมเหตุสมผล คือ การรับบริการรักษานั้นได้กระทำขึ้นอย่างเหมาะสมสำหรับการตรวจวินิจฉัยและการรักษาความเจ็บปวดหรือความทรมานอันบกพร่องที่มีมาแต่กำเนิด หรือความบกพร่องอันเนื่องมาจากพันธุกรรมโดยสัตวแพทย์ และมูลค่าของบริการที่คล้ายคลึงกันให้เปรียบเทียบกับมูลค่าของบริการอันคล้ายคลึงกันนั้นซึ่งได้กระทำโดยสัตวแพทย์อื่นที่มีใบรับรองและความใกล้เคียงกับสัตวแพทย์ผู้ทำการรักษา⁵⁹ (มาตรา 122165 (c) และมาตรา 122165(c))

(3.3) หากมีกรณีที่ผู้ซื้อเรียกร้องให้ผู้เพาะพันธุ์ ผู้ประกอบธุรกิจชดใช้เงินคืนสำหรับค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ตามสมควรสำหรับค่ารักษาสัตว์เลี้ยง รวมทั้ง ค่าสัตวแพทย์ตามข้อ (3.1) และ (3.2) ผู้ซื้อจะต้องมีใบเสร็จจากสัตวแพทย์และประเภทค่าธรรมเนียมสำหรับการวินิจฉัยและการรักษาความเจ็บป่วยหรือความบกพร่องพิการตั้งแต่กำเนิดหรือสภาพทางพันธุกรรม⁶⁰ (มาตรา 122090(b) และมาตรา 122180(b))

⁵⁸ วรินทร์ วารี. อ่างแล้วเชิงอรุณที่ 34. หน้า 106.

⁵⁹ วรินทร์ วารี. อ่างแล้วเชิงอรุณที่ 34. หน้า 106.

⁶⁰ วรินทร์ วารี. อ่างแล้วเชิงอรุณที่ 34. หน้า 106.

(3.4) การชดใช้คืนและการชำระเงินคืนสำหรับกรณี (3.1) และ (3.2) ผู้เพาะพันธุ์ ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องชำระเงินคืนให้แก่ผู้บริโภครวมตามความเหมาะสมและจำเป็นแก่กรณีไม่ช้ากว่า 10 วัน หลังจากวันที่ผู้ซื้อได้คืนสัตว์เลี้ยงกลับไปยังผู้เพาะพันธุ์หรือประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยง⁶¹ (มาตรา 122090(c) และ 122180(c))

(4) ภาวะการพิสูจน์

การตายของสัตว์เลี้ยง หากสัตว์เลี้ยงตายลงภายใน 15 วัน หลังจากวันที่ผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจส่งมอบสัตว์เลี้ยงให้แก่ผู้บริโภค ให้สันนิษฐานว่าความเจ็บป่วยที่ทำให้สัตว์เลี้ยงนั้นตายมีอยู่ก่อนหรือขณะที่ซื้อขายสัตว์เลี้ยงนั้นด้วย (มาตรา 122075(a) และมาตรา 122165(a)) ซึ่งหมายความว่า หากการตายนั้นแม้ไม่มีใบรับรองจากสัตวแพทย์ก็ตามก็ให้สันนิษฐานว่าการตายนั้นมีอยู่ก่อนการซื้อขาย หากผู้ประกอบธุรกิจโต้แย้งข้อสันนิษฐานนี้ย่อมเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจในการที่จะมีภาระพิสูจน์หักล้างข้อสันนิษฐาน⁶²

(5) ข้อยกเว้นความรับผิดชอบ

แม้ว่ากฎหมายจะมีบทสันนิษฐานตามข้อ (4) ข้างต้นไว้ อย่างไรก็ดี หากเข้ากรณีข้อยกเว้นดังที่ได้กล่าวข้างล่างนี้ ผู้ประกอบธุรกิจหรือผู้เพาะพันธุ์ไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบต่อผู้ซื้อ⁶³

(5.1) การเจ็บป่วยหรือการตายของสัตว์เลี้ยงเป็นผลมาจากการกระทำทารุณกรรมหรือ ความประมาทเลินเล่อ หรือจากการบาดเจ็บหรือการเจ็บป่วยตามสัญญาที่เกิดภายหลังการส่งมอบสุนัขไปยังผู้ซื้อ (มาตรา 122085(a) และมาตรา 122175(a))

(5.2) ผู้ซื้อไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำการรักษาที่สัตวแพทย์ผู้ตรวจกำหนดและได้ทำการวินิจฉัยเบื้องต้น เว้นแต่กรณีค่าใช้จ่ายในการรักษาพร้อมทั้งค่าธรรมเนียมสัตวแพทย์สำหรับการวินิจฉัยจะเกินราคาซื้อขายของสุนัข (มาตรา 122085(b) และมาตรา 122175(b))

(5.3) ค่าแถมตามที่ระบุในมาตรา มาตรา 122050(b)(6)(B) และมาตรา 122140(b)(6)(B) ผู้เพาะพันธุ์หรือประกอบธุรกิจได้ทำการแจ้งถึงความเจ็บป่วยหรือความบกพร่องแก่ผู้ซื้อขณะทำการซื้อขายแล้ว (มาตรา 122085(c) และมาตรา 122175(c))

(5.4) กรณีผู้ซื้อเลือกที่จะคืนสัตว์แก่ผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจ ผู้ซื้อจะต้องคืนเอกสารทั้งหมดซึ่งผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบธุรกิจได้ให้แก่ผู้ซื้อเพื่อการจดทะเบียน แต่ผู้ซื้อไม่ส่งคืนให้ เว้นแต่ผู้ซื้อได้ลงนามในหนังสือชี้แจงโดยรับรองว่าเอกสารทั้งหมดสูญหายเสียหายโดยผู้ซื้อไม่ได้เจตนา (มาตรา 122085(d) และมาตรา 122175(d))

⁶¹ วรินทร์ วาริ, อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34, หน้า 107.

⁶² วรินทร์ วาริ, อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34, หน้า 107-108.

⁶³ วรินทร์ วาริ, อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34, หน้า 107-108.

จากที่ได้ศึกษากฎหมาย California Code Healthy and Safety Code บทบัญญัติดังกล่าว ให้ความคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงสุนัขและแมวไว้เป็นการเฉพาะแยกต่างหากจากสัตว์เลี้ยงประเภทอื่นๆ และแยกจากการซื้อขายสินค้าทั่วไป โดยได้ระบุขอบเขตการบังคับใช้ รวมถึงคำนิยาม คำว่า “ผู้เพาะพันธุ์” “ผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยง” “ผู้ซื้อ” “ไว้” และแม้จะไม่ได้ระบุคำนิยาม คำว่า “สัญญาซื้อขายสุนัข” ไว้อย่างชัดเจน แต่หากพิจารณาคำนิยามข้างต้นก็สามารถเข้าใจได้ว่า ผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องส่งมอบหรือโอนกรรมสิทธิ์สัตว์เลี้ยงให้แก่ผู้ซื้อ และผู้ซื้อชำระราคาสัตว์เลี้ยงเป็นการตอบแทน และเฉพาะกรณีเป็นการซื้อจากผู้ค้าปลีก ผู้ซื้อต้องซื้อโดยไม่มีวัตถุประสงค์ขายสัตว์เลี้ยงนั้นต่อไป ดังนั้น เมื่อเป็นไปตามคำนิยาม ผู้ประกอบการที่ย่อมมีหน้าที่ตามกฎหมายที่ได้กล่าวในข้อ 3.2.1.2 ซึ่งมากกว่าการซื้อขายทั่วไป โดยแบ่งออกเป็นหน้าที่ด้านสุขภาพและอนามย์ของสัตว์เลี้ยง เช่น ต้องเก็บรักษาเครื่องมืออุปกรณ์เครื่องของสัตว์เลี้ยงให้ถูกสุขลักษณะ จัดให้สัตว์เลี้ยงมีอาหารและน้ำดื่มเพียงพอ

ตาม California Code Healthy and Safety Code ยังได้กำหนดต่อไปอีกว่า ผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงมีหน้าที่กรอกแบบฟอร์มตามมาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนดให้กับผู้ซื้อ โดยมีรายละเอียดสำคัญๆ เช่น กรณีจำหน่ายสุนัขต้องระบุวันเดือนปีเกิดของสุนัข สายพันธุ์ เพศ สี หากไม่ทราบสายพันธุ์หรือเป็นพันธุ์ผสมจะต้องทำการบันทึกในประวัติสุนัข เพื่อให้ผู้ซื้อได้ทราบด้วยตามมาตรา 122050 และ 122140(b) นอกจากนี้ ผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงยังต้องรับรองหรือรับประกันว่าสุนัขนั้นไม่มีโรคหรือเจ็บป่วย ความบกพร่องที่มีมาแต่กำเนิด หรือความบกพร่องทางพันธุกรรมที่มีผลร้ายต่อสุขภาพ ณ เวลาที่ซื้อขาย หรือมีแนวโน้มที่จะส่งผลร้ายต่อสุขภาพของสุนัขในอนาคต และต้องระบุถึงประวัติการเป็นโรค ความเจ็บป่วย ความบกพร่องที่มีมาโดยกำเนิดหรือพันธุกรรมซึ่งอาจส่งผลร้ายต่อสุนัข ณ เวลาที่ทำการซื้อขายหรือในอนาคต โดยสัตวแพทย์ต้องลงนามในคำแถลงรับรองว่าสามารถขายสุนัขได้ ยืนยันว่าโรค ความเจ็บป่วยและความบกพร่องเหล่านั้นไม่ถึงขนาดต้องเข้ารับการรักษาหรือผ่าตัด อันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ แต่สัตวแพทย์ไม่จำเป็นต้องระบุถึงการมีอยู่ของปรสิตที่ทำให้สุนัขเจ็บป่วย ร้ายแรงโดยผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบการต้องลงนามรับรองความถูกต้องและเปิดเผยด้วยวาจาอีกครั้งต่อผู้ซื้อ หากผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบการรู้อยู่แล้วว่าสัตว์เลี้ยงที่ขายนั้นไม่เหมาะสมแก่การขายเนื่องจากเป็นโรค เจ็บป่วย มีข้อบกพร่องใดๆ อันต้องได้รับการรักษาหรือผ่าตัด แต่ยังไม่ยอมขาย ก็ต้องรับโทษปรับ หรือถูกระงับการขายสัตว์เลี้ยง หรือทั้งสองอย่างแล้วแต่กรณี ตามมาตรา 122060 และ 122205

นอกจากนี้ ผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงมีหน้าที่ต้องจัดทำหนังสือแจ้งสิทธิแก่ผู้ซื้อหรือผู้ที่จะซื้อหรือขอแยกต่างหากจากเอกสารอื่นตามแบบที่กฎหมายกำหนด

และผู้ซื้อต้องลงนามเพื่อยืนยันว่าได้อ่านตรวจทานสิทธิของตนแล้วว่าการซื้อขายสัตว์เลี้ยงอยู่ภายใต้การบังคับกฎหมายคุ้มครองผู้ซื้อ ผู้ซื้อที่มีสิทธิจะคืนสัตว์เลี้ยง เปลี่ยนสัตว์เลี้ยงตัวใหม่หรือได้รับเงินคืนค่าสัตว์เลี้ยงแล้วแต่กรณีหากว่าสัตวแพทย์เห็นว่าสัตว์เลี้ยงที่ซื้อขายกันนั้น ไม่เหมาะสมกับการซื้อขาย เนื่องจากความเจ็บป่วยหรือโรค ซึ่งเกิดขึ้นภายใน 15 วันนับแต่ส่งมอบสัตว์เลี้ยง หรือภายใน 1 ปีในกรณีเป็นข้อบกพร่องที่มีมาแต่กำหนด ตามมาตรา 122100 และ 122190 โดยผู้ซื้อจะต้องต้องบอกกล่าวไปยังเพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยง โดยเร็วแต่ต้องไม่เกิน 5 วันนับแต่รู้จากสัตวแพทย์

California Code Healthy and Safety Code ยังมีมาตรการคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงโดย ผลักภาระการพิสูจน์ให้แก่ผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบการที่ต้องนำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานที่ว่า หากสัตว์เลี้ยงตายลงภายใน 15 วัน หลังจากวันที่ผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบการส่งมอบสัตว์เลี้ยง ให้แก่ผู้บริโภค ให้สันนิษฐานว่าความเจ็บป่วยที่ทำให้สัตว์เลี้ยงนั้นตายมีอยู่ก่อนหรือขณะที่ซื้อขาย สัตว์เลี้ยงนั้นด้วย ตามมาตรา 122075(a) และมาตรา 122165(a) แม้ไม่มีใบรับรองจากสัตวแพทย์ก็ตามก็ให้สันนิษฐานว่าสาเหตุความตายนั้นมีอยู่ก่อนการซื้อขาย

สำหรับมาตรการเยียวยาผู้ซื้อกรณีสัตว์เลี้ยงตายหรือเจ็บป่วย กฎหมายกำหนดว่าฝ่ายผู้ซื้อเองก็ต้องดำเนินการต่างๆ ตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดเสียก่อน เช่น การแจ้งผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงภายใน 5 วันนับแต่วันที่ได้รับการวินิจฉัยจากสัตวแพทย์ถึงความเจ็บป่วย บกพร่อง การส่งสัตว์เลี้ยงคืนพร้อมคำวินิจฉัยที่เป็นลายลักษณ์อักษร เป็นต้น โดยผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงมีสิทธิได้รับการเยียวยาไม่ว่าจะเป็นการคืน เปลี่ยนสัตว์เลี้ยง หรือทำการรักษาสัตว์นั้นต่อไป โดยผู้ประกอบการเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย จะเห็นได้ว่ากฎหมาย California Code Healthy and Safety Code มีมาตรการทางกฎหมายที่คุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงโดยกำหนดหน้าที่ของผู้ขายไว้อย่างชัดเจนไม่ว่าจะด้านสุขอนามัยของสัตว์เลี้ยง การเข้าทำสัญญา การรับประกันสัตว์เลี้ยงที่ซื้อขาย การเยียวยาผู้ซื้อ ไปจนถึงบทลงโทษผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืน

ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้นว่า California Code Healthy and Safety Code เป็นกฎหมายเพื่อใช้บังคับกรณีการซื้อสุนัขจากผู้เพาะพันธุ์แยกต่างหากจากกรณีซื้อจากผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงซึ่งเป็นร้านค้าปลีกสุนัข แต่แม้เป็นเช่นนั้นทั้งในส่วนหน้าที่ของผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบการ ความคุ้มครองผู้ซื้อ การเยียวยา ข้อยกเว้น รวมถึงภาระการพิสูจน์กฎหมายก็ได้บัญญัติไว้เป็นอย่างดีเหมือนกัน ใช้อย่างเดียวกัน มีข้อแตกต่างเพียงเล็กน้อยในส่วนหน้าที่ผู้ประกอบการที่กฎหมายบัญญัติให้มีหน้าที่เพิ่มเติมจากผู้เพาะพันธุ์บางอย่าง เช่น ปิดป้ายแสดงถิ่นที่สุนัข ถิ่นที่ได้รับการผสมพันธุ์ และถิ่นที่ได้ชื่อมาโดยเปิดเผยที่ทรงของสุนัขแต่ละตัวที่ทำการซื้อขาย เป็นต้น

3.2.2 Sales or Advertisements of Merchandise : มลรัฐนิวเจอร์ซีย์ สหรัฐอเมริกา

Sales or Advertisements of Merchandise ได้บัญญัติกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวไว้โดยเฉพาะในส่วน Title 56. Trade Name, Trade-mark and Unfair Trade Practice ใน Chapter 8. Frauds, Etc. มีชื่อเฉพาะว่า “Pet Purchase Protection Act”⁶⁴ ทั้งนี้ ไม่เป็นการกระทบสิทธิเรียกร้องของผู้ซื้อที่จะเรียกให้ผู้ประกอบธุรกิจรับผิดชอบตามกฎหมายอื่น

3.2.2.1 คำนิยามและขอบเขตการให้ความคุ้มครอง

ตามมาตรา 56:8-93. ประกอบ Section 1 of P.L.1941, c. 151 (C.4:19-15.1) ได้กำหนดคำนิยามคำว่า “ร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง” หมายถึง สถานที่ใดๆ ในการดำเนินธุรกิจซึ่งไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของที่อยู่ซึ่งใช้เป็นที่เก็บสัตว์เลี้ยง แต่หมายถึง สถานที่เก็บหรือแสดงให้เห็นซึ่งสัตว์นั้นสำหรับวัตถุประสงค์เพื่อขายต่อประชาชน สำหรับการชมเชยส่วนบุคคลและเพื่อนำไปเป็นมิตรภาพมากกว่าเพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจหรือการวิจัย⁶⁵ และคำว่า “ผู้บริโภค” (Consumer) หมายความว่า บุคคลผู้ซึ่งซื้อแมวหรือสุนัขโดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อขายต่อ⁶⁶ หากพิจารณาคำนิยาม คำว่า “ผู้เพาะพันธุ์” (Breeder) ซึ่งหมายถึง บุคคลหนึ่งบุคคลใด ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือสมาคมอื่นๆ ซึ่งดำเนินการธุรกิจเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยง ประกอบกับคำว่า “นายหน้า” (Broker) หมายถึง บุคคลหนึ่งบุคคลใด ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือสมาคมอื่นๆ ซึ่งดำเนินการขายสุนัขหรือแมวไปยังร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นผู้ทำการเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงด้วยหรือไม่ก็ตาม จะเห็นว่ากฎหมาย Pet Purchase Protection Act นี้จะให้ความคุ้มครองเฉพาะการซื้อขายสัตว์เลี้ยงจากร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเท่านั้น ไม่รวมถึงการซื้อจากพ่อค้าอิสระ และเฉพาะแต่การซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวเท่านั้น ตามนิยามคำว่า “สัตว์เลี้ยง” ซึ่งหมายถึงสุนัขและแมว⁶⁷ ส่วนคำนิยาม “สัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยง” กฎหมายไม่ได้บัญญัติคำนิยามไว้โดยตรงแต่หากพิจารณาคำนิยามข้างต้นประกอบกัน สัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยง หมายถึง สัญญาซึ่งผู้ขาย คือ ร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงตกลงโอนหรือส่งมอบสัตว์เลี้ยงให้แก่ผู้ซื้อ และผู้ซื้อตกลงชำระราคาตอบแทนโดยผู้ซื้อไม่มีความประสงค์ที่จะขายสัตว์เลี้ยงต่อ

3.2.2.2 หน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงประเภทแมวและสุนัข

กฎหมาย Pet Purchase Protection Act ของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ เป็นกฎหมายที่มุ่งให้ความคุ้มครองแก่ผู้ซื้อสัตว์เลี้ยง จึงได้กำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงไว้

⁶⁴ วรินทร วารี. อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 111.

⁶⁵ วรินทร วารี. อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 111.

⁶⁶ Pet Purchase Protection Act. Section 56:8-936.

⁶⁷ Pet Purchase Protection Act. section 56:8-93.

แยกต่างหากจากการซื้อขายกรณีทั่วไปอย่างชัดเจน พร้อมทั้งความรับผิดชอบผู้ประกอบธุรกิจฝ่าฝืน ดังนี้

(1) ผู้ประกอบธุรกิจ ผู้จัดการหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องจัดให้มีการตรวจสอบสัตว์เลี้ยงโดยสัตวแพทย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพภายในรัฐในระยะเวลา 5 วัน ก่อนเสนอซื้อขายสัตว์ โดยผลการตรวจจะบันทึกเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในประวัติและไปรับรองสุขภาพตามที่บัญญัติในลักษณะที่ 56 ของกฎหมาย โดยในเอกสารดังกล่าวจะต้องระบุ ชื่อและที่อยู่ของสัตวแพทย์ผู้ทำการตรวจสอบ รวมทั้ง แนบผลการตรวจและการทำการรักษา (ถ้ามี) และต้องจัดให้มีการตรวจสอบโดยสัตวแพทย์อีกครั้งทุกๆ 14 วัน จนกว่าจะมีการขาย (มาตรา 56:8-95.(b)) นอกจากนี้ ยังต้องตรวจสุขภาพร่างกายสัตว์เลี้ยงอีกครั้งโดยสัตวแพทย์ภายใน 72 ชั่วโมงก่อนส่งมอบสัตว์เลี้ยงไปยังผู้ซื้อ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่งการเปิดเผยสภาพข้อมูลสุขภาพของสัตว์เลี้ยง เว้นแต่ผู้ซื้อจะสละสิทธิในการทำการตรวจสอบอีกครั้งเป็นลายลักษณ์อักษร เจ้าของหรือผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องทำสำเนาสละสิทธิดังกล่าวให้แก่ผู้ซื้อก่อนมีการลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงอื่นๆ ที่เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงและการสละสิทธิดังกล่าวต้องทำแบบฟอร์มตามที่กฎหมายกำหนด⁶⁸ (มาตรา 56:8-95.(g))

(2) ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยง หรือลูกจ้างที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการดังกล่าวต้องกักสัตว์ที่ถูกวินิจฉัยว่าเป็น โรคติดต่อที่สามารถแพร่เชื้อไปยังสัตว์อื่นได้ หรือที่ติดเชื้อจากโรคติดต่อนั้น หรือสัตว์ที่มีความเจ็บป่วยหรืออยู่ในสภาพใดๆ ที่ไม่อาจจำหน่ายสัตว์เหล่านั้นได้ จนกว่าจะได้รับการตรวจรักษาจากสัตวแพทย์ที่มีใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพภายในมลรัฐและวินิจฉัยว่าสัตว์นั้นๆ ปลอดภัยจากการเจ็บป่วยของการติดเชื้อ โรคใดๆ หรือสัตว์นั้นเหมาะสมแก่การจำหน่ายแล้ว บรรดาสัตว์ทั้งหลายที่ถูกกำหนดให้ได้รับการกักกันเนื่องจากความในอนุมาตรานี้จะต้องถูกกักกันในพื้นที่กักกันแยกตัวออกจากสัตว์อื่นๆ ของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง⁶⁹ (มาตรา 56:8-95.(d))

(3) ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงทุกร้านจะต้องปิดประกาศอย่างชัดเจนบนกรงหรือรั้วล้อมรอบของสัตว์แต่ละตัวโดยในประกาศต้องมีการเปิดเผยรายละเอียด (มาตรา 56:8-95.(c)) ดังนี้⁷⁰

(3.1) วันและสถานที่เกิดของสัตว์แต่ละตัวและอายุที่แท้จริงของสัตว์ หรือหากไม่ทราบ อาจจะเป็นการประมาณอายุโดยการพิสูจน์จากสัตวแพทย์

⁶⁸ วรินทร วารี, อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34, หน้า 113.

⁶⁹ วรินทร วารี, อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34, หน้า 114.

⁷⁰ วรินทร วารี, อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34, หน้า 114 -15.

(3.2) เพศ ลักษณะ สี และข้อมูลบ่งเฉพาะอื่นใดเกี่ยวกับสัตว์ รวมถึง ป้ายชื่อ รอยสักหมายเลขปลอกคอ ข้อมูลในรูปแบบของไมโครชิพ

(3.3) ชื่อและที่อยู่ของสัตว์แพทย์ที่ช่วยดูแลรักษาสัตว์ขณะที่อยู่ในการดูแล ของร้านขายสัตว์เลี้ยง และระบุถึงวันแรกที่ได้ตรวจสอบสัตว์นั้น

(3.4) ชื่อและนามสกุลที่อยู่โดยละเอียด สถานที่ประกอบธุรกิจของผู้เพาะพันธุ์สัตว์เพื่อสามารถติดต่อผู้เพาะพันธุ์สัตว์หรือที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) (ถ้ามี) ก็ให้บันทึกไว้ หมายเลขของผู้เพาะพันธุ์สัตว์ที่กระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกาออกให้ และกรณีผู้เพาะพันธุ์อยู่ในมลรัฐที่กำหนดให้ผู้เพาะพันธุ์สัตว์ต้องได้รับอนุญาตในการดำเนินการ เพาะพันธุ์ก็ต้องระบุหมายเลขใบอนุญาตของผู้เพาะพันธุ์ของมลรัฐดังกล่าวมาด้วย

(3.5) กรณีผู้เป็นนายหน้าไม่ได้เป็นบุคคลเดียวกันกับผู้เพาะพันธุ์ต้องระบุชื่อนามสกุลและที่อยู่โดยละเอียด สถานที่ประกอบธุรกิจของนายหน้าเพื่อสามารถติดต่อได้หรือที่อยู่ของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) (ถ้ามี) ก็ให้บันทึกไว้ หมายเลขของนายหน้าที่กระทรวง เกษตรของสหรัฐอเมริกาออกให้และกรณีนายหน้าอยู่ในมลรัฐที่กำหนดให้ต้องได้รับใบอนุญาตใน การดำเนินการเป็นตัวแทนส่งสัตว์เลี้ยงก็ต้องระบุหมายเลขใบอนุญาตของนายหน้าของมลรัฐ ดังกล่าวมาด้วย

(3.6) ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องปิดป้ายเป็นคำแถลงที่มีลักษณะข้อความคำว่า “สิทธิที่คุณควรรู้” ตามแบบที่กฎหมายกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยตัวหนา ขนาดตัวอักษร 12 ขึ้นไป ตามด้วยข้อความที่มีขนาดตัวอักษร 10 ขึ้นไป โดยมีข้อความดังนี้ “รัฐได้กำหนดกฎหมายให้ ร้านขายสัตว์เลี้ยงที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการเสนอขายบรรดาแมวและสุนัขปิดประกาศรายงานข้อมูลของ กระทรวงเกษตรแห่งสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับผลการตรวจสอบผู้เพาะพันธุ์หรือนายหน้าซึ่งเป็นข้อมูล ระยะเวลาล่วงหน้า 2 ปีก่อนหน้าจนถึงเวลาที่มีการเสนอขายสัตว์เลี้ยงครั้งแรก ในสถานที่ที่สามารถเห็น ได้ชัดเจนหรือบริเวณใกล้เคียงหรือรั้วล้อมรอบสัตว์เลี้ยงแต่ละตัว หากผู้ใดไม่พบเห็นรายงานคำ แถลงที่ถูกกำหนดไว้ดังกล่าวกรุณาขอรับรายงานที่ร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง และกรณีหากมีข้อสงสัย อื่นใด กรุณาติดต่อหน่วยงานคุ้มครองผู้ซื้อของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ เลขที่ 124 ถนนเฮลเซเมืองนิวาร์ก มล มลรัฐนิวเจอร์ซีย์ รหัสไปรษณีย์ 07102 หมายเลขโทรศัพท์ (973)504-6200 หรือสามารถค้นหา รายงานผลการตรวจสอบผู้เพาะพันธุ์และนายหน้าของแมวและสุนัขแต่ละตัวและรายงานตรวจสอบ อื่นๆ ของกระทรวงเกษตรแห่งสหรัฐอเมริกาได้ที่เว็บไซต์หน่วยงานบริการการตรวจสอบสัตว์เลี้ยงและ พืชของกระทรวงการเกษตรแห่งสหรัฐอเมริกา (ต่อไปนี้จะเรียกว่า “APHIS”) ประชาชนมีสิทธิเข้าถึง ข้อมูลเพิ่มเติมจาก APHIS เกี่ยวกับประวัติเพาะพันธุ์และนายหน้าภายใต้อำนาจพระราชบัญญัติข้อมูล อิสระของสหพันธรัฐ”

นอกจากนี้ ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่กำหนดให้ปิดประกาศ รวมถึง การเปลี่ยนแปลงอื่นๆ เท่าที่จำเป็นให้มีความเป็นปัจจุบันอยู่เสมอตามอนุมาณี้เพื่อให้สาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้องได้ตลอดเวลา

(4) ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะต้องจัดให้มีการลงนามรับรองในการซื้อขายระหว่างเจ้าของหรือผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างที่ได้รับมอบหมายจากร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงกับผู้ซื้อซึ่งเป็นแบบฟอร์มหนังสือแจ้งสิทธิที่ออกโดยผู้อำนวยการหน่วยงานคุ้มครองผู้บริโภคในแผนกกฎหมายและความปลอดภัยของมลรัฐ (The Director of the Division of Consumer Affairs in the Department of Law and Public Safety)⁷¹ ดังนี้

(4.1) ข้อความทั้งหมดแห่งบรรดาสิทธิและความรับผิดชอบที่ถูกระบุตามกฎหมาย คือ ภายใน 14 วันหลังจากการขายและส่งมอบสัตว์ไปยังผู้ซื้อแล้ว หากปรากฏว่าสัตว์เลี้ยงมีอาการเจ็บป่วยหรือตายลง ซึ่งได้รับการรับรองโดยสัตวแพทย์แล้วว่าสัตว์เลี้ยงนั้นไม่เหมาะสมสำหรับการจำหน่ายเพราะความเจ็บป่วยซึ่งไม่ใช่การพิการแต่กำเนิด หรือความตายของสัตว์นั้นมีสาเหตุมาจากเหตุอื่นซึ่งไม่ใช่อุบัติเหตุซึ่งมีอยู่ก่อนการจำหน่าย ย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย หรือหากปรากฏว่าสัตว์ป่วยหรือตายภายใน 180 วันหลังจากวันที่ทำการจำหน่ายและสัตวแพทย์ให้การรับรองว่าการตายที่เกิดขึ้นในวันดังกล่าวเนื่องมาจากสัตว์เลี้ยงไม่เหมาะสมสำหรับการจำหน่าย เนื่องจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดยกำเนิดหรือกรรมพันธุ์หรือการเจ็บป่วยเนื่องจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดยกำเนิดหรือกรรมพันธุ์ หรือตายเพราะสาเหตุหรือเกิดจากสภาพเช่นว่านั้น ผู้ซื้อจะมีสิทธิที่จะเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจรับผิดชอบได้ (มาตรา 56:8-95(f) และ (h))

(4.2) ข้อความและคำอธิบายทั้งหมดซึ่งสิทธิของผู้ซื้อในการเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงชดเชยความเสียหาย ตามมาตรา 56:8-95(i) (มาตรา มาตรา 56:8-95(f)(2))

(4.3) ข้อความที่ระบุถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ซื้อในการให้สัตวแพทย์ทำการรับรองเหตุตามมาตรา 56:8-95(h) (มาตรา มาตรา 56:8-95(f)(3))

(4.4) ข้อความทั้งหมดแห่งบรรดาสิทธิของผู้ซื้อซึ่งสิทธิในการเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงและลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงดังกล่าวรับผิดชอบตามกฎหมาย (มาตรา มาตรา 56:8-95(f)(4))

⁷¹ วรินทร์ วารี. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 115-117.

(4.5) สิทธิและหน้าที่ของผู้ซื้อในการเรียกร้องตามกฎหมายที่ต้องแจ้งแก่ผู้ประกอบการธุรกิจ ในการแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขท้องถิ่นและการแจ้งผู้อำนวยการหน่วยงานคุ้มครองผู้บริโภคในแผนกฎหมายและความปลอดภัยของมลรัฐ กรณีหากพบเหตุตาม section 5 of P.L.1999, c. 336 (C.56:8-96) รวมถึงระบุชื่อและที่อยู่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีเขตอำนาจเหนือร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง (มาตรา มาตรา 56:8-95(f)(5))

(4.6) รายละเอียด โดยละเอียดของชื่อที่อยู่ทั้งหมด ที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) (ถ้ามี) และเลขที่ใบอนุญาตของผู้เพาะพันธุ์สัตว์และนายหน้าขายสัตว์เลี้ยง ในกรณีที่ใช้บุคคลเดียวกัน (มาตรา มาตรา 56:8-95(f)(6))

(4.7) เลขที่ใบอนุญาตผู้เพาะพันธุ์สัตว์ภายในมลรัฐ ในกรณีที่ผู้เพาะพันธุ์สัตว์ต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตภายในมลรัฐที่ผู้เพาะพันธุ์ผู้ประกอบการและเลขที่ใบอนุญาตผู้เป็นนายหน้าภายในรัฐ หากนายหน้าไม่ใช่ผู้เพาะพันธุ์ต้องมีใบอนุญาตในมลรัฐที่ดำเนินการ (มาตรา มาตรา 56:8-95(f)(7))

(4.8) ข้อความซึ่งเป็นการรับรองความถูกต้องของเอกสาร โดยผู้ประกอบการธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเป็นผู้ให้การรับรองข้อมูลผู้เพาะพันธุ์และนายหน้าขายสัตว์เลี้ยง ตามข้อเรียกร้องที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาและปกป้องสัตว์และการปฏิบัติงานที่มีสุขอนามัยของที่อยู่สัตว์เลี้ยงของผู้เพาะพันธุ์และนายหน้าที่ขายสัตว์เลี้ยงว่าเป็นไปตามกฎหมาย (มาตรา มาตรา 56:8-95(f)(8))

(5) หนังสือแจ้งสิทธิตามข้อ (4) ผู้ประกอบการธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องได้รับการลงนามจากผู้บริโภคในเอกสารดังกล่าว และระบุวันที่ขณะที่ทำการซื้อขาย และต้องจัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวส่งให้ผู้ซื้อลงนามรับรอง และทำการเก็บสำเนานั้นไว้ ณ ร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ซึ่งสำเนาของหนังสือแจ้งสิทธิทั้งหมดต้องพร้อมสำหรับให้เจ้าพนักงานของหน่วยงานคุ้มครองผู้ซื้อทำการตรวจสอบได้หากมีการร้องขอ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงไม่มีอำนาจกระทำการใดๆ ที่เป็นการลดสิทธิหรือยกเว้นสิทธิของผู้ซื้อที่จะใช้สิทธิเรียกร้องให้ผู้ประกอบการธุรกิจชดใช้ความเสียหายที่ถูกกำหนดขึ้นตามกฎหมายนี้⁷² (มาตรา มาตรา 56:8-95(f))

(6) ผู้ประกอบการธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานดังกล่าวจะต้องจัดให้สัตว์เลี้ยงได้รับวัคซีนหรือทำการฉีดวัคซีนตามคำสั่งของสัตวแพทย์ก่อนที่จะทำการจำหน่าย⁷³ (มาตรา มาตรา 56:8-95(e))

⁷² วรินทร วารี. อ่างแล้วชิงอรรถที่ 34. หน้า 117.

⁷³ วรินทร วารี. อ่างแล้วชิงอรรถที่ 34. หน้า 117.

(7) ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่ทำการโฆษณาใดๆ สำหรับการขาย สัตว์โดยผู้เพาะพันธุ์ในรัฐที่มีใบอนุญาตจากกระทรวงการเกษตรของสหรัฐอเมริกาผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึง การประกาศบนอินเทอร์เน็ตหรือหน้าเว็บไซต์จะต้องมีการ แสดงซึ่งชื่อผู้เพาะพันธุ์ มลรัฐที่ผู้เพาะพันธุ์ที่อาศัยอยู่ และหมายเลขใบอนุญาตของผู้เพาะพันธุ์สัตว์ ที่ออกโดยกระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกาเพื่อที่จะให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงข้อมูลนั้น ได้ โดยง่าย⁷⁴ (มาตรา 56:8-95(o))

(8) ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องรับผิดชอบเพื่อชดเชยความเสียหาย หรือชดใช้คืนอื่นใดแก่ผู้ซื้อ ซึ่งการที่ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่าย สัตว์เลี้ยงกระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติใดๆ ของกฎหมายนี้ หรือการลงนามในเอกสารใดๆ ที่กระทำ โดยเจ้าของหรือผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง⁷⁵ (มาตรา 56:8-95(n))

(9) ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ต้องรับผิดชอบหากกระทำการใดๆ ที่เป็นการหลอกลวง หากกระทำการใดๆ ที่ผูกมัดหรือพยายาม ผูกมัดให้ตนละเว้นบทบัญญัติใดๆ ตามกฎหมายนี้ เว้นแต่บทบัญญัติที่ให้อำนาจไว้โดยเฉพาะตาม อนุมาตรา g ของบทบัญญัตินี้ตามที่กล่าวในข้อ (1) ที่กำหนดว่า ผู้ซื้ออาจทำการยกเลิกการตรวจสอบ สุขภาพสัตว์เลี้ยงก่อนทำการส่งมอบภายใน 72 ชั่วโมง⁷⁶ (มาตรา มาตรา 56:8-95(m))

(10) ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงทำการขาย เสนอขาย หรือการ ซื้อเพื่อขายต่อสัตว์เลี้ยงอีกทอดหนึ่งที่มีที่มาจากผู้เพาะพันธุ์สัตว์หรือนายหน้าที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ (มาตรา 56:8-9.1)

(10.1) ไม่ปฏิบัติตามบรรดาข้อกำหนดแห่งกฎหมายเกี่ยวกับการบำรุงรักษา และการดูแลสัตว์และไม่ปฏิบัติตามสุขอนามัยสำหรับการดูแลที่อยู่ของสัตว์เลี้ยงขณะที่ร้านจำหน่าย สัตว์เลี้ยงได้ทำการรับซื้อมา

(10.2) ไม่มีใบอนุญาตที่ออกโดยกระทรวงการเกษตรของสหรัฐอเมริกาที่สามารถใช้ได้ในปัจจุบัน

(10.3) ไม่มีใบอนุญาตของมลรัฐที่ผู้เพาะพันธุ์หรือนายหน้าดำเนินธุรกิจอยู่ นั้นกำหนดให้ต้องมีสำหรับผู้ประกอบธุรกิจในมลรัฐนั้น

⁷⁴ วรินทร์ วาริ. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 117.

⁷⁵ วรินทร์ วาริ. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 117 - 188

⁷⁶ วรินทร์ วาริ. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 118.

(10.4) ได้รับการอ้างในรายงานการตรวจสอบของกระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกาว่าฝ้ายฝืนโดยตรงหรือโดยอ้อมซึ่งพระราชบัญญัติสวัสดิการแห่งสหพันธรัฐ 7 U.S.C s. -2131 et seq., หรือข้อบังคับสวัสดิภาพของสัตว์แห่งสหพันธรัฐที่สอดคล้องไปในทางเดียวกัน 9 - C.F.R s.1.1 et seq., ภายในระยะเวลา 2 ปีก่อนที่ร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะรับซื้อสัตว์เลี้ยง

(10.5) การได้มาซึ่งสัตว์เลี้ยงจากผู้เพาะพันธุ์นายหน้าหรือบุคคลอื่นใด ห้างหุ้นส่วน บริษัทหรือองค์กรที่กระทำตาม (10.1) – (10.4)

(11) ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือบุคคลใดฝ้ายฝืนบทบัญญัติตามที่กล่าวในข้อ 3 ซึ่งอนุมาตรา c. แห่งมาตรา 4 ของ P.L 1999, c 336 (c.56: 8-95) หรือซึ่งบัญญัติให้มาตรา 3 ของ P.L 2015, c. 7 (C.56:8-95.1) หรือเลขที่ที่จะไม่จัดหาข้อมูลหรือนำข้อมูลที่เป็นเท็จซึ่งข้อมูลตามที่กำหนดในข้อ 4 ของอนุมาตรา f ของมาตรา 4 ใน P.L. 1999, c 336(C.56:8-95) ต้องโทษปรับ 500 ดอลลาร์สหรัฐ สำหรับการฝ้ายฝืนแต่ละครั้ง⁷⁷

(12) บทลงโทษ⁷⁸ (มาตรา 56:8-96.(c))

(12.1) เพิกถอนใบอนุญาตร้านขายสัตว์เลี้ยง ในกรณีดังต่อไปนี้

ก) หากร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงได้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่มีการรับรองโดยสัตวแพทย์ว่าไม่เหมาะสมกับการซื้อจำหน่ายเนื่องจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดยกำเนิดหรือพันธุกรรมหรือความเจ็บป่วยที่เกิดจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดยกำเนิดหรือพันธุกรรมถึงร้อยละ 15 ของจำนวนทั้งหมดที่ทำการขายในแต่ละปี

ข) หากร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงได้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่มีการรับรองโดยสัตวแพทย์ว่าสัตว์เลี้ยงไม่เหมาะสมกับการซื้อจำหน่ายเนื่องจากสาเหตุหรือสภาพความบกพร่องหรือเจ็บป่วยที่ไม่ได้เป็นมาโดยกำเนิดถึงร้อยละ 25 ของจำนวนทั้งหมดของสัตว์เลี้ยงที่ได้ขายในแต่ละปี

ค) หากร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่มีการรับรองโดยสัตวแพทย์ว่าสัตว์เลี้ยงไม่เหมาะสมกับการซื้อจำหน่ายเนื่องจากสาเหตุของการตายที่เกิดจากสภาพความบกพร่องหรือการเจ็บป่วยที่ไม่ได้เป็นมาโดยกำเนิดถึงร้อยละ 10 ของจำนวนสัตว์เลี้ยงทั้งหมดที่ขายได้ในแต่ละปี

ง) หากร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงได้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่มีการรับรองโดยสัตวแพทย์ว่าสัตว์เลี้ยงไม่เหมาะสมกับการซื้อจำหน่ายเนื่องจากสาเหตุของการตายที่เกิดจากสภาพความบกพร่องหรือเจ็บป่วยที่มีมาโดยกำเนิดถึงร้อยละ 5 ของจำนวนสัตว์เลี้ยงทั้งหมดที่ขายได้ในแต่ละปี

(12.2) ระเบียบใบอนุญาตไว้ชั่วคราวเป็นระยะเวลา 90 วัน ในกรณีดังต่อไปนี้

⁷⁷ วรินทร์ วาริ. อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 118 -119

⁷⁸ วรินทร์ วาริ. อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 120-121

ก) หากร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงได้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่มีการรับรองโดยสัตวแพทย์ว่าสัตว์เลี้ยงไม่เหมาะสมกับการซื้อจำหน่าย เนื่องจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดยกำเนิดหรือกรรมพันธุ์หรือความเจ็บป่วยที่เกิดจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดยกำเนิดหรือกรรมพันธุ์ถึงร้อยละ 10 ของจำนวนทั้งหมดของสัตว์เลี้ยงที่ขายได้ในแต่ละปี

ข) หากร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงได้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่มีการรับรองโดยสัตวแพทย์ว่าสัตว์เลี้ยงไม่เหมาะสมกับการซื้อจำหน่าย เนื่องจากสาเหตุหรือสภาพความบกพร่องหรือการเจ็บป่วยที่ไม่ได้เป็นมาโดยกำเนิดถึงร้อยละ 15 ของจำนวนทั้งหมดของสัตว์เลี้ยงที่ได้ทำการขายในแต่ละปี

ค) หากร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงได้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่มีการรับรองโดยสัตวแพทย์ว่าสัตว์เลี้ยงไม่เหมาะสมกับการซื้อขาย เนื่องจากสาเหตุของการตายที่เกิดจากสภาพความบกพร่อง หรือการเจ็บป่วยที่ไม่ได้เป็นมาโดยกำเนิดถึงร้อยละ 5 ของจำนวนทั้งหมดของสัตว์เลี้ยงที่ขายได้ในแต่ละปี

ง) หากร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงได้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่มีการรับรองโดยสัตวแพทย์ว่าสัตว์เลี้ยงไม่เหมาะสมกับการซื้อขายเนื่องจากสาเหตุของการตายที่เกิดสภาพความบกพร่องหรือการเจ็บป่วยที่มีมาโดยกำเนิดถึงร้อยละ 3 ของจำนวนทั้งหมดของสัตว์เลี้ยงที่ขายได้ในแต่ละปี

3.2.2.3 มาตรการเยียวยาและสิทธิเรียกร้องของผู้ซื้อตามกฎหมาย

(1) กรณีที่ผู้ซื้อจะได้รับการเยียวยาความเสียหายจากการซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว⁷⁹ (มาตรา 56:8-95(h))

(1.1) หากภายใน 14 วันหลังจากขายและได้ส่งมอบสัตว์เลี้ยงไปยังผู้ซื้อปรากฏว่าสัตว์เลี้ยงมีอาการเจ็บป่วยหรือตายลงซึ่งได้รับรองโดยสัตวแพทย์แล้วว่าสัตว์เลี้ยงนั้นไม่เหมาะสมสำหรับการขายเพราะการเจ็บป่วยซึ่งไม่ใช่การพิการแต่โดยกำเนิดหรือการตายของสัตว์นั้นมาจากเหตุอื่นซึ่งไม่ใช่อุบัติเหตุที่มีอยู่ก่อนจำหน่าย

(1.2) หากปรากฏว่าสัตว์เลี้ยงป่วยหรือตายลงภายใน 180 วันหลังจากวันที่ทำการจำหน่ายและสัตวแพทย์ให้การรับรองแล้วว่าการตายที่เกิดขึ้นภายใน 180 วันดังกล่าวเป็นการตายอันเนื่องมาจากสัตว์เลี้ยงไม่เหมาะสมสำหรับการจำหน่าย สาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดยกำเนิดหรือกรรมพันธุ์ หรือการเจ็บป่วยเนื่องจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดยกำเนิดหรือกรรมพันธุ์หรือตายเพราะสาเหตุหรือตายเพราะสาเหตุจากสภาพเช่นว่านั้น

⁷⁹ วรินทร์ วารี. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 121.

(2) เงื่อนไขการเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจเยียวยา กรณีการซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว ผู้ซื้อจะได้รับการเยียวยาจากผู้ประกอบธุรกิจจะต้องปฏิบัติตามนี้

(2.1) ผู้ซื้อจะต้องแสดงใบรับรองแพทย์ตามที่กำหนดไว้ตาม ข้อ (1.1) และ ข้อ (1.2) เว้นแต่กรณีผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงไม่ได้มอบหนังสือแจ้งสิทธิตาม ข้อ (4) ในหัวข้อ 3.2.2.2 แม้ผู้ซื้อไม่อาจจัดใบรับรองของสัตว์แพทย์ได้ภายในกำหนดเวลาตามกฎหมาย ผู้ซื้อก็ยังสามารมีสิทธิเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจชดใช้ความเสียหายตามกฎหมายได้⁸⁰ (มาตรา 56:8-95(h))

(2.2) ใบรับรองของสัตว์แพทย์ตามข้อ (2.1) นั้น สัตว์แพทย์ต้องจัดทำใบรับรองให้ผู้ซื้อเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน 7 วันหลังจากผู้ซื้อได้นำสัตว์เลี้ยงให้สัตวแพทย์ทำการวินิจฉัยรับรองซึ่งใบรับรองต้องประกอบไปด้วย⁸¹ (มาตรา 56:8-95(j))

ก) ชื่อของเจ้าของ
ข) วันที่หรือช่วงวันที่ทำการตรวจสอบ
ค) พันธุ์ สี เพศ และอายุสัตว์
ง) ค่าแถลงรายงานผลการตรวจสอบของสัตวแพทย์
จ) ค่าแถลงที่สัตวแพทย์รับรองว่าสัตว์ชนิดนั้น “ไม่เหมาะสมสำหรับการซื้อจำหน่าย”

ฉ) รายการรายละเอียดที่เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการแพทย์สำหรับการรักษาซึ่งเกิดขึ้นในวันที่มีการรับรอง

ช) กรณีหากต้องมีการทำการรักษาสัตว์เลี้ยงให้ระบุนราคาการรักษาโดยประมาณการที่คาดว่าจะต้องทำการรักษาหรือต้องพยายามที่จะต้องรักษาสัตว์เลี้ยง

ซ) กรณีที่สัตว์ตายต้องระบุสาเหตุที่เป็นไปได้ที่ทำให้สัตว์ตาย

ฌ) ชื่อและที่อยู่ของสัตวแพทย์ที่ให้การรับรองและลงวันที่ทำการรับรอง

(2.3) เมื่อมีการรับรองของสัตวแพทย์ตาม ข้อ (2.2) แล้ว ให้ผู้ซื้อนำส่วนนี้แจ้งไปยังผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเพื่อแจ้งทางเลือกการใช้สิทธิเรียกร้องให้ชดใช้ค่าเสียหาย และต้องทำการยืนยันทางเลือกตามมาตรา 56:8-95(i) ที่เรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจรับผิดชอบโดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร ยืนยันทางเลือกดังกล่าวต้องได้รับการลงลายมือชื่อรับรองจากผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงและผู้ซื้อร่วมกัน และต้องจัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวที่ลงนามรับรองแล้วให้ผู้ซื้อ

⁸⁰ วรินทร์ วารี. อ่างแล้วชิงอรรถที่ 34. หน้า 122.

⁸¹ วรินทร์ วารี. อ่างแล้วชิงอรรถที่ 34. หน้า 122.

ส่วนอีกฉบับหนึ่งให้ทำการเก็บไว้ ณ สถานที่ร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง การยื่นยันทางเลือกใช้สิทธิดังกล่าวต้องอยู่ในรูปแบบตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา 56:8-95(k)) ซึ่งตรงกับ มาตรา 56:8-96 ที่กำหนดไว้ว่า กรณีมีผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงจากร้านขายสัตว์แล้วปรากฏในเวลาต่อมาว่าสัตว์มีอาการเจ็บป่วยหรือตายลงหลังจากวันที่ซื้อ ต้องปรากฏว่าได้นำสัตว์เลี้ยงไปพบสัตวแพทย์ภายในระยะเวลาที่กำหนดและสัตวแพทย์ได้ให้การรับรองผลการตรวจรักษาและได้ใช้สิทธิในการเยียวยาโดยเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจทำการชดใช้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงจะมีสิทธิได้รับการชดเชยจากผู้ประกอบธุรกิจ⁸² (มาตรา 56:8-96(a))

(3) สิทธิของผู้ซื้อในการเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจเยียวยาความเสียหายจากการซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมว

(3.1) กรณีสัตว์เลี้ยงที่ผู้ซื้อได้ซื้อจากผู้ประกอบธุรกิจมีอาการเจ็บป่วยโดยมีการรับรองจากสัตวแพทย์ตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด ผู้ซื้อสามารถเลือกให้ผู้ประกอบธุรกิจชดใช้เยียวยาความเสียหายทางหนึ่งทางใด ต่อไปนี้⁸³ (มาตรา 56:8-95(i))

ก) สิทธิที่จะส่งคืนสัตว์เลี้ยงและรับเงินคืนเต็มจำนวนของราคาซื้อสัตว์เลี้ยงรวมภาษีมูลค่าเพิ่ม และการชดใช้คืนซึ่งค่าบริการทางการแพทย์สำหรับการรักษาสัตว์ รวมถึงค่าใช้จ่ายในการให้สัตวแพทย์ทำการรับรองซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อตามใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยสัตวแพทย์

ข) สิทธิที่จะเก็บสัตว์เลี้ยงไว้และได้รับการชดเชยค่าใช้จ่ายในการให้สัตวแพทย์ทำการรับรองซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อตามใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยสัตวแพทย์ รวมถึงค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ที่เกิดขึ้นในอนาคตเนื่องจากการรักษาหรือความพยายามที่จะรักษาสัตว์เลี้ยง รวมถึงค่าใช้จ่ายในการให้สัตวแพทย์ทำการรับรอง

ค) สิทธิที่จะคืนและเปลี่ยนสัตว์เลี้ยงตัวใหม่แทนตัวเดิมตามที่คุณซื้อจะเลือกในราคาที่เท่ากับราคาตัวเดิม รวมทั้ง มีสิทธิได้รับการชดใช้คืนค่าใช้จ่ายในการให้สัตวแพทย์รับรองและค่าใช้จ่ายทางการแพทย์สำหรับการรักษาสัตว์ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อตามใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยสัตวแพทย์

ง) ในกรณีที่สัตว์เลี้ยงตายเพราะสาเหตุอื่นที่ไม่ใช่อุบัติเหตุ ผู้ซื้อที่มีสิทธิที่จะได้รับเงินคืนเต็มราคาซื้อสัตว์เลี้ยงรวมภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือรับสัตว์เลี้ยงตัวใหม่ตามความต้องการของผู้ซื้อในมูลค่าที่เท่ากัน รวมถึง มีสิทธิได้รับชดใช้เงินคืนค่าใช้จ่ายทางการแพทย์สำหรับ

⁸² วรินทร์ วารี. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 122 – 123.

⁸³ วรินทร์ วารี. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 123 – 124.

การรักษาสัตว์ รวมถึงค่าใช้จ่ายในการให้สัตวแพทย์ทำการรับรองซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อตามใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยสัตวแพทย์

สิทธิของผู้ซื้อในการได้รับชดใช้เงินคืนค่าใช้จ่ายทางการแพทย์สำหรับการรักษาสัตว์เลี้ยงตามข้อ ก) - ง) ผู้ซื้อที่มีสิทธิได้รับคืนตามจริงแต่สูงสุดไม่เกินสองเท่าของราคาซื้อขายสัตว์เลี้ยงที่ป่วยหรือตายรวมภาษีมูลค่าเพิ่ม

(3.2) ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะต้องปฏิบัติตามสิทธิของผู้ซื้อที่เรียกร้องมาภายในระยะเวลาไม่เกิน 10 วันหลังจากได้รับการรับรองของสัตวแพทย์ และได้รับการยืนยันการใช้สิทธิในหนังสือแบบฟอร์มของการเลือกสิทธิในการให้ผู้ประกอบธุรกิจชดใช้ค่าเสียหายตามกฎหมาย

(4) การฟ้องร้องคดีและการโต้แย้งความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจ

แม้ตามกฎหมายของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์จะไม่ได้บัญญัติถึงอำนาจฟ้องของผู้ซื้อไว้โดยเฉพาะ แต่มาตรา 56:8-95(a) ระบุว่า แม้บทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับใดที่นำมาใช้ตามบทบัญญัติข้อ 56 แห่งพระราชบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมนี้ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ให้นำมาใช้บังคับกับร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง จะไม่ได้กำหนดขอบเขตในการฟ้องร้องคดีเกี่ยวกับการกระทำอื่นใดไว้ แต่ถ้าหากการกระทำดังกล่าวของเจ้าของ ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง รวมถึงลูกจ้างของร้านนั้นที่กระทำเพื่อจำหน่ายสัตว์เลี้ยงในมลรัฐนี้โดยไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าว และข้อกำหนดในหมวดนี้ถือว่าเป็นการกระทำที่หลอกลวง ดังนั้น เมื่อผู้ประกอบธุรกิจไม่กระทำตามบทบัญญัติ ผู้ซื้อย่อมมีอำนาจฟ้องคดีตามกฎหมายทั่วไป⁸⁴

เนื่องจากกฎหมายได้บัญญัติข้อสันนิษฐานความรับผิดชอบไว้ จึงเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบธุรกิจทำการโต้แย้งข้อสันนิษฐานตามกฎหมายได้ตามมาตรา 56:8-95 ว่า ในกรณีที่ผู้ซื้อทำการเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจชดใช้ค่าเสียหาย หากผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงประสงค์ที่จะโต้แย้งสิทธิเรียกร้องของผู้ซื้อดังกล่าว จะต้องดำเนินการแจ้งแก่ผู้ซื้อและผู้อำนวยความสะดวกหน่วยงานคุ้มครองผู้บริโภคในแผนกฎหมายและความปลอดภัยของมลรัฐเป็นลายลักษณ์อักษรภายในระยะเวลา 5 วันหลังจากได้รับใบรับรองของสัตวแพทย์ และได้รับการยืนยันการใช้สิทธิในหนังสือแบบฟอร์มการเลือกใช้สิทธิหลังจากการแจ้งผู้ซื้อและผู้อำนวยความสะดวกของหน่วยงานคุ้มครองผู้ซื้อ ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงอาจกำหนดให้ผู้ซื้อนำสัตว์มาทำการตรวจสอบโดยสัตวแพทย์ที่เจ้าของหรือผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเป็นผู้เลือกตามวันเวลา

⁸⁴ วรินทร์ วารี. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34. หน้า 125.

และสถานที่ที่ทั้งสองฝ่ายสะดวกก็ได้⁸⁵ และเมื่อผู้อำนวยการหน่วยงานการคุ้มครองผู้บริโภคในแผนกกฎหมายและความปลอดภัยของมลรัฐได้รับหนังสือโต้แย้งการใช้สิทธิ จะต้องกำหนดวันพิจารณาและจัดการพิจารณาตามความใน Administrative Procedure Act P.L.1968 c410 (C.52: 14-1seq.) และตาม Uniform Administrative Procedure Rules เมื่อตัดสินให้ผู้ซื้อได้รับการเยียวยา ผู้ซื้อและผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงมีสิทธิที่จะอุทธรณ์การตัดสินได้หากมีบัญชีไว้ในกฎหมายหรือมีกฎระเบียบใดๆ ที่สามารถให้กระทำได้แต่หากกฎหมายไม่ได้กำหนดให้สามารถใช้อุทธรณ์ได้ ผู้ซื้อหรือผู้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงจะต้องปฏิบัติตามคำตัดสินนั้น⁸⁶ (มาตรา 56:8-95(1))

จากการศึกษา Pet Purchase Protection Act ของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ พบว่ามีความคล้ายคลึงกับกฎหมายคุ้มครองสัตว์เลี้ยงของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย มีข้อแตกต่างเพียงรายละเอียดเล็กน้อย และมีความแตกต่างจากหลักกฎหมายของประเทศไทยที่บังคับใช้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 โดย Pet Purchase Protection Act ของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์บัญญัติคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทแมวและสุนัขซึ่งเป็นผู้บริโภคจากการซื้อขายกรณีทั่วไป โดยให้คำนิยามคำว่า “ร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง” “ผู้ซื้อ” หรือ “ผู้บริโภค” อย่างชัดเจนตามมาตรา 56:8-93 แม้จะไม่ได้นิยามคำว่า “สัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยง” ไว้ แต่ตามคำนิยามดังกล่าวสามารถสรุปความได้ว่า เป็นการที่ฝ่ายผู้ขาย คือร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ตกลงโอนหรือส่งมอบกรรมสิทธิ์ในสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวให้แก่ผู้ซื้อ และผู้ซื้อผู้ซึ่งไม่มีเจตนาขายสัตว์นั้นต่อไปอีกตกลงชำระราคาเป็นการตอบแทน

ในส่วนมาตรการคุ้มครองผู้ซื้อสัตว์เลี้ยงประเภทแมวและสุนัขนั้น Pet Purchase Protection Act ของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ บัญญัติให้ผู้ขายหรือร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องดำเนินการด้านสุขอนามัยของสัตว์และป้องกันการส่งมอบสัตว์ที่ไม่เหมาะสมต่อการจำหน่าย เช่น วิธีการดูแลและเลี้ยงสัตว์เลี้ยง พื้นที่การจัดเก็บสัตว์เลี้ยงเพื่อจำหน่าย การตรวจสอบสุขภาพของสัตว์เลี้ยงพร้อมแสดงใบรับรองของสัตวแพทย์ถึงความสมบูรณ์และแข็งแรงก่อนทำการจำหน่ายให้แก่ผู้ซื้อ ตามมาตรา 56:8-95.(b) เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีบทบัญญัติว่าด้วยแบบฟอร์มการทำสัญญาที่มีลักษณะเป็นการรับรองหรือรับประกันสัตว์เลี้ยงต่อผู้ซื้อว่าสัตว์เลี้ยงมีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ รวมถึง ข้อมูลสำคัญของสัตว์ เช่น สี พันธุ์ ผู้เพาะพันธุ์ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้ซื้อสัตว์เลี้ยง และหนังสือแจ้งสิทธิของผู้ซื้อตามที่กฎหมายกำหนดอีกด้วย ตามมาตรา มาตรา มาตรา 56:8-95

⁸⁵ วรินทร วารี. อ่างแล้วชิงอรรดที่ 34. หน้า 125.

⁸⁶ วรินทร วารี. อ่างแล้วชิงอรรดที่ 34. หน้า 125-126.

สำหรับมาตรการเยียวยาและการใช้สิทธิเรียกร้องของผู้ซื้อ กฎหมายได้กำหนดเงื่อนไขความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงไว้อย่างชัดเจน เช่น หากภายในระยะเวลา 14 วันหลังจากขายหรือส่งมอบสัตว์เลี้ยงไปยังผู้ซื้อ ปรากฏว่าสัตว์เจ็บป่วยหรือตายลงซึ่งได้รับการรับรองจากสัตวแพทย์แล้วว่าสัตว์นั้นไม่เหมาะสมกับการขาย เพราะมีการเจ็บป่วยซึ่งไม่ใช่การพิการแต่กำเนิด หรือการตายของสัตว์นั้นมาจากเหตุอื่นซึ่งไม่ใช่อุบัติเหตุและมีอยู่ก่อนจำหน่าย หรือหากปรากฏว่าสัตว์ป่วยหรือตายภายใน 180 วันหลังจากวันที่ทำการจำหน่ายและสัตวแพทย์ให้การรับรองว่าการตายเกิดขึ้นภายใน 180 วันดังกล่าวนี้ เนื่องมาจากสัตว์เลี้ยงไม่เหมาะสมสำหรับการจำหน่าย เนื่องจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดยกำเนิดหรือกรรมพันธุ์ หรือการเจ็บป่วยเนื่องจากสาเหตุหรือสภาพที่เป็นมาโดยกำเนิดหรือกรรมพันธุ์ หรือตายเพราะสาเหตุเกิดจากสภาพเช่นว่านั้น โดยผู้ซื้อต้องดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดด้วยเช่นกัน เช่น การแจ้งผู้ประกอบธุรกิจหรือลูกจากร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเพื่อแจ้งทางเลือกการใช้สิทธิของตน จึงกล่าวได้ว่า Pet Purchase Protection Act ของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์เป็นกฎหมายซึ่งกำหนดมาตรการคุ้มครองผู้ซื้อที่ก่อนเข้าทำสัญญาซื้อขาย การเข้าทำสัญญาซื้อ ไปจนถึงการเยียวยาหรือชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้ซื้ออย่างชัดเจนอันทำให้ผู้ซื้อได้รับความคุ้มครองอย่างมีประสิทธิภาพ ตามมาตรา 56:8-95(h)

3.3 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทำสัญญาซื้อขายสุนัขของประเทศไทย

เนื่องจากประเทศไทยไม่ได้มีกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวกับการทำสัญญาซื้อขายสุนัข การพิจารณาถึงสิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้จำหน่ายสุนัขจึงเป็นไปตามบทกฎหมายทั่วไปและความตกลงของคู่สัญญาที่ตกลงได้อย่างเสรีภาพ ในหัวข้อนี้จะเป็นการศึกษากฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการทำสัญญาซื้อขายสุนัข ดังนี้

3.3.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

รัฐธรรมนูญ (Constitution) เป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ กฎหมายอื่นใดจะขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญไม่ได้ รัฐธรรมนูญจะมีเนื้อหาสาระสำคัญ เช่น การกำหนดโครงสร้างพื้นฐานและสถาบันทางการเมืองในการจัดการองค์การบริหารของรัฐ รวมถึง การกำหนดหลักประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชน สำหรับประเทศไทยซึ่งปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยมีรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีสาระสำคัญ ดังนี้

3.3.1.1 การรับรองและการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

สิทธิและเสรีภาพของบุคคลเป็นหลักการพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยและเป็นสิ่งที่ควบคู่มากับการกำเนิดของรัฐธรรมนูญเพราะการมีรัฐธรรมนูญนั้นก็

ด้วยเจตนาเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ตลอดจนความเสมอภาคของบุคคล ดังคำประกาศสิทธิมนุษยชนและพลเมืองของประเทศฝรั่งเศส ปี ค.ศ.1789 ข้อที่ 16 ที่กำหนดว่า “สังคมใดไม่มีการให้ประกันในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพหรือไม่มีการแบ่งแยกการใช้อำนาจธิปไตย จะถือว่ามิมีรัฐธรรมนูญไม่ได้” จนหลักการดังกล่าวกลายเป็นหลักการพื้นฐานของกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ยอมรับกันทั่วไป⁸⁷ ในด้านหนึ่งก็เพื่อให้ปัจเจกบุคคลได้พัฒนาตนโดยปราศจากการรบกวนขัดขวางตามอำเภอใจขององค์กรรัฐ แต่ในอีกด้านหนึ่งก็เพื่อให้การใช้อำนาจของรัฐทั้งหลายเป็นไปในทางที่เคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 25 ได้รับรองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลไว้ว่า การใดที่ไม่ได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมาย บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะกระทำการนั้นและได้รับความคุ้มครอง กล่าวคือ บุคคลมีอำนาจตามที่กฎหมายรับรองให้แก่บุคคลในอันที่จะกระทำการเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือบุคคลอื่น เช่น สิทธิทางหนี้ กรรมสิทธิ์ ฯลฯ และปัจเจกชนพึงได้รับความคุ้มครองให้อยู่ในภาวะที่ไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของบุคคลอื่นอันเป็นเสรีภาพที่บุคคลมีอยู่เหนือตนเอง เว้นแต่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นนั้นถูกห้ามหรือจำกัดไว้โดยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่น ดังนั้น การจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลจึงเป็นเพียงข้อยกเว้นจะกระทำได้อีกก็โดยการตรากฎหมายซึ่งอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญเท่านั้น

ในมาตรา 26 ของรัฐธรรมนูญได้วางขอบเขตการใช้อำนาจรัฐและกำหนดรูปแบบของกฎหมายอันเป็นหลักประกันในการจำกัดสิทธิเสรีภาพว่า ในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ กรณีที่รัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไม่ได้ รวมทั้งจะต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ โดยกฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพนั้นต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

มาตรา 25 และมาตรา 26 ข้างต้น ตรงกับปรัชญาของกฎหมายเอกชนและกฎหมายมหาชนอยู่ในตัว คือ ทุกคนเกิดมามีเสรีภาพมีสิทธิที่จะกระทำให้สิ่งใดก็ได้ถ้ากฎหมายไม่ได้ห้ามไว้ หลักการดังกล่าวตรงกับปรัชญาของกฎหมายเอกชนที่ว่า “เมื่อไม่มีกฎหมายห้ามก็สามารถกระทำการใดๆ ก็ได้” ในขณะที่เดียวกันกฎหมายที่ห้ามหรือบังคับให้ต้องกระทำนั้น ต้องตราขึ้นโดยอาศัย

⁸⁷ บรรณเจ็ด สิงคะเนติ. (2547) *หลักการพื้นฐานของสิทธิเสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : วิญญูชน. หน้า 42.

อำนาจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ ซึ่งหมายความว่า การที่รัฐจะจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้ รัฐต้องได้รับมอบอำนาจจากรัฐธรรมนูญในการที่จะตรากฎหมายดังกล่าวออกมาซึ่งตรงกับปรัชญาทางกฎหมายที่ว่า “ถ้ากฎหมายไม่ได้ให้อำนาจไว้ก็ไม่สามารถกระทำได้”⁸⁸

การแสดงเจตนาและการเข้าทำสัญญาเป็นสิทธิและเสรีภาพอย่างหนึ่งของบุคคลซึ่งรัฐมีหน้าที่ต้องคุ้มครอง คุ้มครองให้เป็นผลโดยไม่แทรกแซง บุคคลแต่ละคนจึงมีเสรีภาพในการที่จะตกลงเข้าทำสัญญาผูกมัดตนเองและกำหนดข้อตกลงในสัญญาเพื่อให้มีผลผูกมัดตนเองและคู่สัญญารวมถึงมีเสรีภาพในการไม่เข้าทำสัญญาหรือระงับการเจรจาด้วยการถอนคำเสนอได้ รวมถึงการเลิกสัญญาโดยรัฐจะแทรกแซงเพื่อให้สิ่งที่คู่สัญญาตกลงเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นไม่ได้ ซึ่งเป็นไปตามหลักเสรีภาพในการแสดงเจตนาและหลักความศักดิ์สิทธิ์แห่งการแสดงเจตนาซึ่งได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 หัวข้อที่ 2.3.1 และ 2.3.2

การทำสัญญาซื้อขายสุจริตเป็นสัญญาซื้อขายทั่วไปซึ่งรัฐธรรมนูญหรือประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ได้กำหนดแบบของสัญญา สิทธิและหน้าที่ของผู้ซื้อและผู้ขายเป็นการเฉพาะ จึงต้องเป็นไปตามบทกฎหมายซื้อขายทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค ด้วยเหตุนี้ การตกลงทำสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขคู่สัญญาสามารถตกลงกันได้โดยเสรีตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ การตรากฎหมายโดยกำหนดเงื่อนไขความตกลง หน้าที่ หรือความรับผิดชอบไว้นอกเหนือจากกฎหมายซึ่งบังคับใช้ทั่วไป ย่อมมีผลเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล จะกระทำได้อีกโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญเท่านั้น

เนื่องจากสิทธิและเสรีภาพในการทำสัญญาซึ่งรัฐธรรมนูญรับรองนั้นอยู่บนสมมติฐานว่าทุกคนมีความสามารถในการตัดสินใจในการเลือกสินค้าหรือบริการและกำหนดข้อตกลงอย่างเท่าเทียมกัน รัฐไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้ามาแทรกแซงความตกลงระหว่างเอกชนเพื่อความคุ้มครองแก่ผู้บริโภค หลักการดังกล่าวทำงานได้ดีในสภาพสังคมที่เท่าเทียมซึ่งขัดต่อสภาพของสังคมไทยในปัจจุบันเพราะผู้ซื้อมักมีอำนาจต่อรองน้อยกว่าฝ่ายผู้ขาย ทำให้ฝ่ายผู้ซื้อไม่มีสิทธิเสรีภาพในการกำหนดข้อตกลงในสัญญาอย่างแท้จริง ดังนั้น จึงยังคงมีความจำเป็นที่รัฐต้องเข้ามาแทรกแซงการทำสัญญาซื้อขายสุจริตดังกล่าว เมื่อการแทรกแซงความตกลงนั้นมีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกชน การตรากฎหมายเพื่อจำกัดสิทธินั้นจึงต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดและให้อำนาจไว้

⁸⁸ เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. (2558). *หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชน* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิญญูชน. หน้า 267-267.

3.3.1.2 การรับรองสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล

เนื่องด้วยบุคคลมีสิทธิอันชอบธรรมเหนือทรัพย์สินหรือวัตถุสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เป็นของตน โดยเฉพาะเพื่อความมั่นคงในการดำรงชีวิตของมนุษย์ในอันที่จะไม่ถูกบุคคลอื่นพรากหรือขัดขวางการใช้และครอบครองทรัพย์สินของตน⁸⁹ รัฐธรรมนูญจึงได้รับรองสิทธิในทรัพย์สินดังกล่าวไว้ ตามมาตรา 37 วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญ ได้บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินและการสืบมรดก” และวรรคสอง “ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ” ดังนั้น โดยหลักแล้ว บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินของตนในอันที่จำหน่าย จ่าย โอน หรือแม้แต่ทำลายได้อย่างเสรีตามสิทธิที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้เป็นการทั่วไป การกำหนดขอบเขตและการจำกัดสิทธิในทรัพย์สิน รัฐต้องตรากฎหมายให้ชัดเจนเพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงขอบเขตและข้อจำกัดสิทธิเหล่านั้น สัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขซึ่งถือเป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่งซึ่งบุคคลอาจถือครองมีสิทธิเหนือทรัพย์สินได้ ดังนั้น เจ้าของสุนัขซึ่งรวมถึงฟาร์มผู้เพาะพันธุ์ ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขก็มีความชอบธรรมตามรัฐธรรมนูญในอันที่จะจำหน่าย จ่าย โอน สุนัขดังกล่าวได้และในปัจจุบันก็ยังไม่มียกกฎหมายที่เข้ามาแทรกแซงการทำสัญญาซื้อขายสุนัข โดยเฉพาะ

จากการศึกษา พบว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้รับรองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล รวมถึง ทรัพย์สินในการทำสัญญาซื้อขายไว้เป็นการทั่วไป รัฐมีหน้าที่ให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพดังกล่าว การจำกัดสิทธิเสรีภาพในการทำสัญญาซื้อขายสุนัขซึ่งถือเป็นการยกเว้น จะกระทำได้อีกก็โดยแต่อาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญเท่านั้น โดยปัจจุบันประเทศไทย รัฐยังไม่ได้เข้ามาแทรกแซงการทำสัญญาดังกล่าว คู่สัญญาสามารถตกลงกำหนดข้อผูกมัดตนได้อย่างเสรี แต่ในความเป็นจริงฝ่ายที่มีอำนาจกำหนดข้อตกลงมักเป็นฝ่ายผู้ขายหรือผู้ประกอบธุรกิจฝ่ายเดียว ในขณะที่ฝ่ายผู้บริโภคไม่มีอำนาจในการต่อรองหรือสิทธิในกำหนดข้อตกลงผูกมัดตนเอง จึงทำให้ฝ่ายผู้บริโภคไม่ได้มีเสรีภาพอย่างแท้จริงในการกำหนดข้อตกลงในสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข

3.3.2 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

การทำสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข ประเทศไทยไม่ได้บัญญัติกฎหมายมาบังคับใช้เป็นการเฉพาะเหมือนอย่างเช่นมลรัฐแคลิฟอร์เนียหรือมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ สหรัฐอเมริกา ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้น การพิจารณาสิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้ขายหรือผู้ซื้อจึงต้องเป็นไป

⁸⁹ กรกช ภาวิชสิทธิ์ และวีระ สมบูรณ์. (2555). ความมั่นคงของมนุษย์ กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน และทรัพย์สินส่วนรวม. *วารสารสังคมศาสตร์ รัฐศาสตร์ จุฬาฯ*, 42(2). หน้า 77-82.

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 เอกเทศสัญญา ลักษณะ 1 ว่าด้วยการซื้อขาย ตาม มาตรา 453 – 517

3.3.2.1 คำนิยาม

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ บรรพ 4 ว่าด้วย ทรัพย์สิน หมวด 1 มาตรา 1320 ถึง 1322 ได้บัญญัติถึงการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในสัตว์เอาไว้ โดยถือว่าสัตว์เป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่งที่สามารถถือเอาเป็นกรรมสิทธิ์แก่บุคคลได้ ดังนั้น สุนัขแม้เป็นสิ่งมีชีวิต และจิตใจแต่ก็ถือว่าเป็นทรัพย์สินและเป็นทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เพราะมี รูปร่างซึ่งมีราคาและอาจถือเอาได้ (มาตรา 138 และมาตรา 139) และเป็นทรัพย์สินประเภท สัตว์ทรัพย์สิน (มาตรา 140) ที่สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ทางการค้า อย่างเช่น การนำออกขาย ได้เช่นเดียวกับทรัพย์สินที่ไม่มีชีวิต โดยในมาตรา 453 บัญญัติว่า “อันว่าซื้อขายนั้น คือสัญญาซึ่ง บุคคลฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ขาย โอนกรรมสิทธิ์แห่งทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกฝ่าย เรียกว่าผู้ซื้อ และผู้ซื้อ ตกลงว่าจะใช้ราคาทรัพย์สินให้แก่ผู้ขาย” จะเห็นได้ว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ได้ กำหนดลักษณะการซื้อขายระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจและผู้บริโภคไว้โดยให้ชัดเจน รวมถึงไม่ได้ นิยามคำว่า “ผู้ขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข” หรือ “ผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข” ไ ดังนั้น ไม่ว่าจะผู้ขายจะเป็นผู้ประกอบการจำหน่ายสุนัขหรือไม่ หรือเป็นผู้เพาะพันธุ์สุนัข หากได้ตกลง โอนกรรมสิทธิ์ในสุนัขเพื่อรับชำระราคาเป็นการตอบแทนล้วนถือเป็นผู้ขายทั้งสิ้นตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือคำว่า “ผู้ซื้อสุนัข” ก็ไม่ได้กำหนดนิยามชัดเจนว่าต้องเป็นกรณีที่ผู้ ซื้อมีเจตนาจะขายสุนัขต่ออีกทอดหรือไม่ ไม่ว่าจะกรณีใด ย่อมถือว่าเป็นผู้ซื้อตามประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ทั้งสิ้น ทั้งนี้ เนื่องด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นบทกฎหมายที่บังคับ ใช้กับการซื้อขายทั่วไปและไม่ได้มีความมุ่งหมายคุ้มครองผู้บริโภคเป็นการเฉพาะ จึงต้องการ บัญญัติถึงลักษณะการซื้อขายไว้กว้างๆ เพื่อให้ครอบคลุมกับการซื้อขายทุกประเภท

3.3.2.2 หน้าที่ของผู้ขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข

เนื่องจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะซื้อขาย เป็นกฎหมายทั่วไปที่ บังคับใช้การซื้อขายทั่วไป การกำหนดหน้าที่ตามกฎหมายของผู้ขายจึงเป็นไปอย่างกว้างๆ ไม่ได้ กำหนดหน้าที่ของผู้ขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขไว้เป็นการเฉพาะ รวมถึง ไม่ได้มีการบัญญัติถึงการ รับรองหรือประกันสุนัขต่อผู้ซื้อไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้ครอบคลุมสำหรับการซื้อขายทุกกรณี ดังนี้

- (1) ผู้ขายมีหน้าที่ส่งมอบสุนัขให้แก่ผู้ซื้อ (มาตรา 461) และการ ส่งมอบนั้นจะทำโดยวิธีการใดก็ได้ให้มีผลโดยทรัพย์สินอยู่ในเงื้อมมือผู้ซื้อ (มาตรา 462)
- (2) ผู้ขายต้องส่งมอบสุนัขที่ไม่ชำรุดบกพร่องซึ่งเป็นเหตุทำให้ เสื่อมราคา หรือเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์ที่มุ่งจะใช้เป็นปรกติหรือประโยชน์ที่มุ่งหมาย

โดยสัญญาไม่ว่าผู้ขายจะรู้หรือไม่รู้ถึงความชำรุดบกพร่องนั้น (มาตรา 472) ทั้งนี้ คู่สัญญาอาจตกลงให้ผู้ขายสัญญาไม่ต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องก็ได้ (มาตรา 483)

นอกเหนือจากหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้น หน้าที่ของผู้ขายหรือผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์ย่อมเป็นไปตามที่ตกลงในสัญญา ดังนั้น หากคู่สัญญาไม่ได้ตกลงว่าผู้ขายหรือผู้ประกอบการธุรกิจต้องดำเนินการใดๆ เช่น การตรวจสอบสภาพของสุนัขก่อนส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อ การแจ้งข้อมูลสำคัญของสุนัขโดยชัดเจน ผู้จำหน่ายสัตว์เลี้ยงก็ไม่มีหน้าที่อื่นใดนอกเหนือไปจากการส่งมอบสุนัขที่ไม่ชำรุดบกพร่องให้แก่ผู้ซื้อหรือผู้บริโภค ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียหรือมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ สหรัฐอเมริกา ที่กำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือผู้เพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงไว้อย่างชัดเจน รวมถึง ข้อความที่เป็นรับประกันรับรองสุขภาพของสุนัขว่าเหมาะสมต่อการซื้อขาย อีกทั้งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ยังคงขาดความชัดเจนของนิยามคำว่า “ชำรุดบกพร่อง”⁹⁰ สำหรับกรณีความชำรุดบกพร่องในสุนัขซึ่งแม้ถือว่าเป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่งตามกฎหมาย แต่ก็มีความแตกต่างจากทรัพย์สินทั่วไปที่ไม่มีชีวิตเพราะเป็นสิ่งมีชีวิต การเจ็บป่วยหรือความผิดปกติทางพันธุกรรมที่มีมาแต่กำเนิด จะถือเป็นความชำรุดบกพร่องที่เป็นเหตุทำให้เสื่อมราคาหรือเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์ที่มุ่งจะใช้เป็นปรกติหรือประโยชน์ที่มุ่งหมายโดยสัญญาหรือไม่ อย่างไร ก็ยังคงเป็นปัญหาความไม่ชัดเจนของนิยาม คำว่า ความชำรุดบกพร่องในสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข อยู่เช่นกัน

3.3.2.3 สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายและการเยียวยา

ในกรณีที่ผู้ขายสัญญาผิดสัญญา เช่น ส่งมอบสุนัขไม่ตรงตามสายพันธุ์ที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงกันไว้ หรือส่งมอบสุนัขซึ่งชำรุดบกพร่องหรือไม่สมบูรณ์ทำให้ผู้ซื้อต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาสุนัข ผู้ซื้อที่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้ขายได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 215 บัญญัติว่า “เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ให้ต้องตามความประสงค์อันแท้จริงแห่งมูลหนี้ไซ้ เจ้าหนี้จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันเกิดแต่การนั้นก็ได้” และ มาตรา 222 บัญญัติว่า “การเรียกเอาค่าเสียหายนั้น ได้แก่ ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายเช่นที่ตามปรกติย่อมเกิดขึ้นแต่การไม่ชำระหนี้นั้น เจ้าหนี้จะเรียกค่าสินไหมทดแทนได้ แม้กระทั่งเพื่อความเสียหายอันเกิดแต่พฤติการณ์พิเศษ หากว่าคู่กรณีที่เกี่ยวข้องได้คาดเห็นหรือควรจะได้คาดเห็นพฤติการณ์เช่นนั้นล่วงหน้าก่อนแล้ว” ตามกรณีตัวอย่าง ผู้ซื้อจึงมีสิทธิเรียกร้องค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนสำหรับค่ารักษาพยาบาลที่เสียไปได้ หรืออาจเรียกร้องให้ส่งมอบสุนัขให้ตรงตามที่ตกลงในสัญญาก็ได้เช่นกัน

⁹⁰ วรินทร์ วาริ. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 34, หน้า 3.

3.3.2.4 การฟ้องร้องบังคับคดีและการพิสูจน์

(1) การฟ้องร้องบังคับคดี

สุนัขเป็นทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์อย่างหนึ่ง การหาประโยชน์ในสุนัขโดยนำออกจำหน่ายเพื่อรับชำระราคาเป็นการตอบแทน จึงเป็นการทำสัญญาซื้อขายตาม มาตรา 453 ซึ่งในมาตรา 456 วรรคสองและวรรคท้าย กำหนดว่า การซื้อขายสังหาริมทรัพย์ซึ่งตกลงกันเป็นราคา 20,000 บาทหรือกว่านั้น ถ้าไม่ได้มีหลักฐานเป็นหนังสือถืออย่างหนึ่งอย่างใดลงลายมือชื่อฝ่ายผู้ต้องรับผิดเป็นสำคัญ หรือได้วางประจำไว้ หรือได้ชำระหนี้บางส่วนแล้ว จะฟ้องร้องบังคับไม่ได้ ดังนี้ หากเป็นการซื้อขายสุนัขในราคาต่ำกว่า 20,000 บาท แม้ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อฝ่ายผู้ต้องรับผิดหรือไม่ได้วางประจำหรือไม่ได้ชำระบางส่วน ก็สามารถฟ้องร้องบังคับคดีได้

ตามมาตรา 456 วรรคสองและวรรคสาม จะเห็นได้ว่าสำหรับการซื้อขายสุนัขซึ่งเป็นสังหาริมทรัพย์ กฎหมายไม่ได้กำหนดให้คู่สัญญาตกลงกันเป็นหนังสือหรือต้องทำตามแบบเช่นเดียวกับกรณีสังหาริมทรัพย์ในมาตรา 456 วรรคแรก หรือกำหนดว่า ในสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขนั้น คู่สัญญาต้องตกลงเรื่องซึ่งเป็นสาระสำคัญใดบ้าง

(2) การการพิสูจน์

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นกฎหมายสารบัญญัติ ดังนั้น การพิจารณาเรื่องการการพิสูจน์ต้องเป็นไปตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตามมาตรา 84/1 บัญญัติว่า “คู่ความฝ่ายใดกล่าวอ้างข้อเท็จจริงเพื่อสนับสนุนคำคู่ความของตน ให้คู่ความฝ่ายนั้นมีภาระการพิสูจน์ข้อเท็จจริงนั้น ...” กล่าวคือ หากฝ่ายผู้ซื้อเป็นโจทก์ใช้สิทธิเรียกร้องต่อผู้ขายกล่าวอ้างข้อเท็จจริงใดๆ เช่น อ้างว่าผู้ขายส่งมอบสุนัขที่ไม่สมบูรณ์เพราะเหตุการเจ็บป่วยที่มีมาก่อนทำการซื้อขายหรือชำรุดบกพร่อง ผู้ซื้อย่อมมีหน้าที่พิสูจน์ข้อเท็จจริงดังกล่าว ในกรณีเป็นการซื้อขายระหว่างผู้ประกอบการและผู้บริโภค ศาลอาจใช้ดุลพินิจให้ภาระการพิสูจน์ตกแก่ฝ่ายผู้ขายหรือผู้ประกอบการก็ได้ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคุ้มครองผู้บริโภค ในมาตรา 28 บัญญัติว่า “ประเด็นข้อพิพาทข้อใดจำเป็นต้องพิสูจน์ถึงข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการผลิตการประกอบ การออกแบบ หรือส่วนผสมของสินค้า การให้บริการ หรือการดำเนินการใดๆ ซึ่งศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงดังกล่าวอยู่ใน ความรู้เห็นโดยเฉพาะของคู่ความฝ่ายที่เป็นผู้ประกอบการ ให้ภาระการพิสูจน์ในประเด็นดังกล่าวตกอยู่แก่คู่ความฝ่ายที่เป็นผู้ประกอบการนั้น ” ดังนั้น โดยหลักแล้ว ผู้ซื้อหากเป็นโจทก์ใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ผู้จำหน่ายสุนัขเยียวยาชดใช้ค่าเสียหาย ผู้ซื้อย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องพิสูจน์ว่าตนเสียหายเพราะผู้จำหน่ายสุนัขเป็นเหตุให้ตนต้องเสียหาย ยกเว้นในกรณีที่เป็นการระหว่างผู้บริโภคและผู้ขายซึ่งเป็นผู้ประกอบการ ผู้ขายอาจมีหน้าที่พิสูจน์ข้อเท็จจริงนั้น ทั้งนี้

ยอมอยู่ในดุลพินิจของศาล กฎหมายไม่ได้บังคับให้ภาระหน้าที่ตกแก่ผู้ขายแต่อย่างใด อีกทั้งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายอื่นของประเทศไทยไม่ได้มีบทสันนิษฐานสำหรับกรณีการทำสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข โดยเฉพาะ เช่น หากสุนัขเจ็บป่วยหรือตายลงภายใน 14 วันนับแต่วันที่ได้รับมอบจากผู้ขาย ให้ถือว่าสาเหตุการเจ็บป่วยหรือการตายนั้นมีมาก่อนส่งมอบสุนัขให้แก่ผู้ซื้อ ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ภาระการพิสูจน์ตกแก่ฝ่ายผู้ซื้อซึ่งเป็นการยากเพราะทั้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดูแลสุนัขข้อมูลสุขภาพของสุนัขนั้นอยู่ในความรู้เห็นของผู้ขายหรือผู้ประกอบการธุรกิจ

จากการศึกษาประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของประเทศไทย พบว่า สุนัขถือเป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่ง เมื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ทางการค้าโดยการนำออกจำหน่าย ย่อมเกิดเป็นสัญญาซื้อขายตามมาตรา 453 แต่เนื่องด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บังคับใช้แก่สัญญาซื้อขายเป็นการทั่วไป จึงไม่ได้กำหนดค่านิยามคำว่า “สัญญาซื้อขายสุนัข” ไว้เป็นการเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นการซื้อขายระหว่างผู้เพาะพันธุ์หรือผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงและผู้ซื้อซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะขายสุนัขนั้นต่อหรือไม่ ก็ล้วนแต่อยู่ในบังคับว่าด้วยซื้อขายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทั้งสิ้น และด้วยเหตุเดียวกันนี้เอง ทำให้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ได้บัญญัติหน้าที่ของผู้ขายสุนัขซึ่งต่างจากการซื้อขายกรณีทั่วไปไว้โดยชัดเจน รวมถึง การไม่ได้บัญญัติการใช้สิทธิเรียกร้องให้ผู้ขายสุนัขเยียวยาความเสียหายของผู้ซื้อ ภาระหน้าที่การพิสูจน์ความเสียหายต่างๆ ที่เกิดขึ้นย่อมตกอยู่แก่ฝ่ายผู้ซื้อซึ่งเป็นผู้เสียหายฝ่ายเดียวทำให้ผู้ซื้อไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างแท้จริง